

**WHAT WOULD ZEUS THINK?: CHOOSING
BETWEEN THE FREEDOM TO CREATE A WILL
AND FREEDOM OF RELIGION**

Comment

by Alyssa Starr York

I.	INTRODUCTION.....	94
II.	THE STORY OF DEMETER SIMEONIDOU	95
	A. <i>Who Is Demeter Simeonidou?</i>	95
	B. <i>Court Decision Number 1497/2013 in the Court of Areopagus</i> ... 95	
	C. <i>The Media’s Response to the Court’s Ruling</i>	96
III.	THE DIFFERENCES IN GREEK SECULAR LAW AND SHARIA LAW IN ESTATE PLANNING	97
	A. <i>Greek Secular Law Estate Planning Provisions</i>	98
	B. <i>Sharia Law Estate Planning Provisions</i>	100
	C. <i>Greek Secular Law: Separation of Church and Religion</i>	101
IV.	DEMETER SIMEONIDOU IN AMERICA: THE LAW SURROUNDING HIS WILL EXECUTION IN THE UNITED STATES	102
	A. <i>The Founding Fathers’ Ideology: Freedom of Religion</i>	102
	B. <i>The Principle of Separation of Church and State and Its Importance in America</i>	103
	C. <i>Texas Estate Planning</i>	105
	D. <i>Other States’ Estate Planning</i>	107
V.	COULD THIS DECISION EVER BE MADE IN AMERICA?	108
	A. <i>Greek Law vs. Texas Law vs. Sharia Law in Estate Planning: Similarities and Differences</i>	109
	B. <i>Another Religion in America with Its Own Set of Beliefs Surrounding Estate Planning</i>	110
	C. <i>How the Supreme Court Would Hold for Demeter Simeonidou</i>	112
	D. <i>Is There Any Other Instance That the Court Could Apply Sharia Law?</i>	113
VI.	POTENTIAL SOLUTION FOR A MUSLIM-AMERICAN HOPING TO MAKE A WILL IN THE UNITED STATES	114
	A. <i>Dear Legislature</i>	114
	B. <i>Dear Demeter</i>	116
VII.	CONCLUSION.....	117
	APPENDIX A	118

I. INTRODUCTION

“History, I believe, furnishes no example of a priest-ridden people maintaining a free civil government. This marks the lowest grade of ignorance of which their civil as well as religious leaders will always avail themselves for their own purposes.”¹ This quote from Thomas Jefferson shows the fundamental importance behind separation of church and state: the need to have an objective system of law which no one can take advantage of for their own purposes.² Democratic nations have long practiced keeping religious laws separate from civil laws, including the United States, but recently the Greek Supreme Court decided a case that changed everything.³

At the end of last year, the Greek Supreme Court decided to place the Sharia Law of Succession above Greek civil law in their decision to annul a will created by Demeter Simeonidou, a Muslim man living in Thrace.⁴ For the first time, the Supreme Court of Greece placed religious law above secular law.⁵ Could the United States’ Supreme Court ever make a similar decision?⁶ If so, what would the potential repercussions be in estate planning for those whose religious laws differ from secular laws?⁷ In the United States, a country founded, in part, on the principle of freedom of religion, this decision could have a substantial impact on estate planning among citizens of different religions.⁸

This comment will discuss whether this decision could influence estate planning in the United States and the possible problems people might encounter if their religious laws differ from United States secular law.⁹ First, this comment will provide insight into the decision made in Greece, including Demeter Simeonidou’s background, the Judge’s reasoning behind the decision, and the media attention the ruling received.¹⁰ Next, this comment will delve into United States secular law and discuss how it compares to Greek civil law in the area of estate planning.¹¹ This comment will also

---

1. 35 *Founding Father Quotes Conservative Christians Will Hate*, ADDICTING INFO, <http://www.addictinginfo.org/2013/07/04/35-founding-father-quotes-conservative-christians-will-hate/> [https://perma.cc/PV84-R7CD] (last visited Nov. 4, 2014).

2. Edd Doerr, *The Importance of Church-State Separation*, AM. FOR RELIGIOUS LIBERTY, available at <http://www.arlinc.org/pdf/doerrimportance305.pdf> [https://perma.cc/2ZRL-DCVD] (last visited Feb. 19, 2016).

3. See Gerry W. Beyer, *Greek Supreme Court Issues Shocking Decision*, WILLS, TRTS. & ESTS. PROF BLOG (Nov. 16, 2013), http://lawprofessors.typepad.com/trusts_estates_prof/2013/11/greek-supreme-court-issues-shocking-decision.html [https://perma.cc/4WG7-VWKZ].

4. *Id.*

5. *Id.*

6. See *infra* Part V.C–D.

7. See *infra* Part V.C–D.

8. *Why You Should Care About Religious Freedom*, THE LEADERSHIP CONF., <http://www.civilrights.org/religion/care.html> [https://perma.cc/KG63-96UA] (last visited Nov. 4, 2014).

9. See *infra* Parts II–V.

10. See *infra* Part II.

11. See *infra* Part III.

discuss the possible affects this decision will have on the religious practices of the United States.¹² Finally, this comment will give practical advice to individuals on how to avoid problems associated with differences in their religious laws and the United States secular laws, and also propose legislation to help resolve issues like the Greek Supreme Court faced in making the decision for Demeter Simeonidou.¹³

II. THE STORY OF DEMETER SIMEONIDOU

This story takes place in Athens, Greece, where the plaintiff brought an issue of first impression before the Greek Supreme Court.¹⁴ The Greek courts of law do not frequently discuss religious issues, however, this case was different.¹⁵ This next section will introduce you to the man whose will was contested for religious reasons.¹⁶

A. *Who Is Demeter Simeonidou?*

Demeter Simeonidou was a practicing Muslim from Thrace, Greece.¹⁷ He decided to make a will, in accordance with Greek secular law, leaving all of his possessions to his wife.¹⁸ Muslim men do not usually make wills because Islam recognizes a law of succession that makes a will not necessary.¹⁹ However, Demeter wanted to divide his estate differently than the law of Islam required him to, so he created a will.²⁰ After his death, his sister challenged the will, arguing that, because Demeter practiced Islam, the “Islamic law of succession does not recognize the right of a Muslim [man] to make a public will.”²¹ Since Demeter practiced Islam his whole life, the Court upheld the sister’s argument and annulled Demeter’s will.²²

B. *Court Decision Number 1497/2013 in the Court of Areopagus*

The Court of Areopagus, the highest Court in Greece, decided the case for Demeter Simeonidou on April 17, 2013.²³ The Appellants consisted of Demeter’s widow as well as his seven children, and the Respondents

---

12. See *infra* Part IV-V.

13. See *infra* Part VI.

14. Katerina Nikolas, *Greek Supreme Court Puts Sharia Law Before Civil Law*, DIGITAL J. (Nov. 11, 2013), <http://www.digitaljournal.com/article/361916> [<https://perma.cc/CX9C-P2M8>].

15. *Id.*

16. See *infra* Part II. A.

17. See Nikolas, *supra* note 14.

18. See *id.*

19. See *id.*

20. *Id.*

21. *Id.*

22. See *id.*

23. See Appendix A (translated with Google).

consisted of Demeter's family members.²⁴ The Court initially cited the Treaty of Athens between Greece and Turkey, giving the Mufti (religious leaders) jurisdiction over marriages between Muslims, alimony, guardianship, emancipation of minors, Islamic wills, and intestate succession if it is governed by sacred Muslim law.²⁵ The Court cited the Treaty of Athens because Demeter owned land, which consisted of 1,000 square meters that included a house and a barn, and sacred Muslim law generally governed the succession of land.²⁶ Muslim law typically treats the decedent as dying intestate to determine the succession of land, but this was not the case in modern Greece.²⁷ The Court recognized that Greek law allowed Muslims to freely dispose of one-third of their estate to people not already considered principal heirs under Muslim law.²⁸ If the principal heirs approve this one-third gift, then the will is valid and the one-third is given as the testator desired.²⁹ However, if they do not approve of the one-third gift, the will is deemed invalid and the one-third portion will be considered to exceed the amount that the testator is able to give away.³⁰

Demeter's widow argued that because she was a joint tenant with the decedent, and he left her the property in his will, that the Muslim law of succession should not apply.³¹ The defendants argued that they had a birthright to this land because under the Muslim law of succession, they would receive the land.³² The court recognized that all of Demeter's heirs had rejected his will outright, and that this would invalidate the will under Muslim law.³³ The court interpreted this rejection, as well as the other evidence presented to the lower court, and determined that the will should be rejected, and Demeter's heirs should take all of the property in accordance with Muslim law.³⁴ This case was published on July 15, 2013.³⁵

C. *The Media's Response to the Court's Ruling*

The Court's ruling shocked the media, which expressed its concern about the impact this could have on Muslims living in Greece.³⁶ One media

---

24. See Appendix A (translated with Google).

25. See Appendix A (translated with Google).

26. See Appendix A (translated with Google).

27. See Appendix A (translated with Google); see *infra* Part III.B.

28. See Appendix A (translated with Google); see *infra* Part III.B.

29. See Appendix A (translated with Google); see *infra* Part III.B.

30. See Appendix A (translated with Google); see *infra* Part III.B.

31. See Appendix A (translated with Google); see *infra* Part III.B.

32. See Appendix A (translated with Google); see *infra* Part III.B.

33. See Appendix A (translated with Google); see *infra* Part III.B.

34. See Appendix A (translated with Google); see *infra* Part III.B.

35. See Appendix A (translated with Google).

36. See Abed Alloush, *Shocking Decision from Greek Supreme Court*, GREEK REP. (Nov. 10, 2013), <http://greece.greekreporter.com/2013/11/10/shocking-decision-from-greek-supreme-court/> [https://perma.cc/3FQD-2SG4].

outlet described the ruling as shocking and something that seriously complicates the situation for Muslim's living in Greece.³⁷ The media outlet further stated that practicing Greek Muslims have been allowed to make a will since 1946, but this decision changes everything.³⁸ Another media outlet delved further into the ramifications of the Court's ruling by stating the following: the Muslim Minority in Thrace has long been given the decision to choose between Greek Civil Law or get legal advice from the "Muftis," who have jurisdiction over things like family law matters and estate planning.³⁹ Greek civil law must protect human rights, but the application of *Sharia* law tends to disrespect human norms.⁴⁰ The Court has to protect religious freedom, but this decision makes it hard to see how religious freedom can coexist with this idea of concurrent jurisdiction of *Sharia* law and Greek Civil Law.⁴¹

The media recognized the dire need for Greek secular law to ensure that basic human rights are not taken away from Muslims because of their religious practices.⁴² Furthermore, the media acknowledged that this could not only affect Muslims' future decisions, but also past decisions of those Muslims that still live in Greece.⁴³ "Thousands of Muslims in Thrace that have drawn up wills under Greek [secular law] may now be affected by the ruling of the Supreme Court that [S]haria law takes precedence over Greek law."⁴⁴ This ruling has past and future implications for the entire Muslim population of Greece and perhaps for those all over the world.⁴⁵

III. THE DIFFERENCES IN GREEK SECULAR LAW AND SHARIA LAW IN ESTATE PLANNING

The comparison of Greek secular law and Sharia law displays shocking differences.⁴⁶ Greek secular law was founded on democratic ideals, whereas Sharia law is based on the Islamic faith and has been around for thousands of

---

37. *See id.*

38. *See id.*

39. *See* Irimi Kakoulidou, *The Application of Shari'ah in the Greek Area of Western Thrace: Protecting the Religious Freedom of the Muslim Minority or Dismantling the Greek Constitution?*, ACADEMIA, http://www.academia.edu/3287627/The_application_of_Sharia_in_the_Greek_area_of_Western_Thrace_Protecting_the_religious_freedom_of_the_Muslim_minority_or_dismantling_the_Greek_Constitution [https://perma.cc/V2PY-XL2K] (last visited Sept. 11, 2014).

40. *See id.*

41. *See id.*

42. Nikolas, *supra* note 14.

43. *See id.*

44. *Id.*

45. *See id.*

46. *See supra* Part III.A–B.

years.⁴⁷ The Court in Demeter’s case faced the arduous task of choosing between the two.⁴⁸

A. Greek Secular Law Estate Planning Provisions

Greek secular law has many specific requirements regarding estate planning and a citizen’s ability to create a will.⁴⁹ If a person dies intestate, Greek secular law delegates a person’s possession to the heirs based on a class system.⁵⁰ The following describes the Greek class system: the first class consists of “[c]hildren of the deceased and their descendants”; the second class consists of “[p]arents of the deceased, his/her brothers or sisters and the children or grandchildren of any pre-deceased brother/sister”; the third class consists of “[g]randparents of the deceased or their children or grandchildren”; and the fourth class consists of great-grandparents of the deceased.⁵¹ To determine the testator’s closest living relative, the court looks to the municipality where the testator is registered and receives a certificate of the “next of kin.”⁵² However, once a person executes a will, it defeats intestacy.⁵³

In Greece, a testator can choose between three different kinds of ordinary wills: a holographic will, a secret will, and a public will.⁵⁴ When the testator writes a will entirely by hand and signs the will without the presence of witnesses, the testator has created a holographic will.⁵⁵ The testator of a holographic will may give the will to anyone the testator wishes for safekeeping, including a public notary.⁵⁶ To create a secret will, a testator must handwrite the will and hand it to a public notary in the presence of three witnesses.⁵⁷ The date the testator hands the will to a public notary becomes the date of the will.⁵⁸ A public will is made in a manner much like the execution of a will in the United States; the testator drafts and signs the will in front of a public notary in the presence of three witnesses.⁵⁹ Citizens in

---

47. See *A Brief Reference to the History of Athens*, ATHENS GREECE GUIDE, <http://www.athensguide.org/athens-history.html> (last visited Jan. 15, 2015); see *The Origins of Islamic Law*, CONST. RTS. FOUND., <http://www.crf-usa.org/america-responds-to-terrorism/the-origins-of-islamic-law.html> [<https://perma.cc/8AGK-TEZC>] (last visited Jan. 15, 2015).

48. Nikolas, *supra* note 14.

49. See Fokion M. Vounatsos, *Estates-Wills-Heirs Civil Law Provisions-Tax Considerations*, GREEK L. DIG., <http://www.greeklawdigest.gr/topics/basic-aspects-of-civil-law/item/24-estates-wills-heirs-civil-law-provisions-tax-considerations> [<https://perma.cc/38DG-VBE5>] (last visited Sept. 5, 2014).

50. *Id.*

51. *Id.*

52. *Id.*

53. *See id.*

54. *Id.*

55. *Id.*

56. *Id.*

57. *Id.*

58. *Id.*

59. *Id.*

Greece may freely choose which will they wish to execute.⁶⁰ A testator may include anything the testator wants in a will, unless it is uncertain, dependent on another's wishes, or contrary to the law or moral standards.⁶¹ Greek moral standards have developed throughout history, beginning with philosophers such as Aristotle and Plato, and modernizing with the times.⁶² The Greek idea of morality stems from the human desire to have a happy life and the social order that must inherently accompany this desire.⁶³ The Greeks believe that “. . .we can hardly hope for a truly happy human life unless we have the virtues that make us inclined to act in the way we think we should.”⁶⁴

Greek secular law has one intricacy that differs from many estate-planning provisions in the United States.⁶⁵ This concept is called forced heirship, which is “the right to inheritance provided for by law to certain persons closely related to the deceased (descendants, parents, surviving spouse), even against the principal's will.”⁶⁶ Two types of ranks exist in forced heirship.⁶⁷ The first rank consists of the descendants of the decedent, and the second rank consists of the parents of the decedent.⁶⁸ The law always considers the surviving spouse as a forced heir, both in the first and second ranks of forced heirship.⁶⁹ The forced heirship share is one-half of the intestate succession share.⁷⁰ If a decedent wishes to avoid the forced heirship requirements, the decedent can disinherit the descendants, the ascendants, or the surviving spouse.⁷¹

Although the execution of a will seems quite simple in Greece, intricacies do exist in the law that could affect citizens from the international community.⁷² “Greece has signed Conventions regarding estates with Germany, Italy, Spain, and [the] USA.”⁷³ The provisions of the Conventions take precedence over Greek law, making any will made in accordance with

---

60. *Id.*

61. *Id.*

62. Gisela Striker, *Greek Ethics and Moral Theory*, THE TANNER LECTURES ON HUM. VALUES, Delivered at Stanford University on May 14 & 19, 1987 (found at http://tannerlectures.utah.edu/_documents/a-to-z/s/Striker88.pdf) [<https://perma.cc/7D5W-HQ7Q>].

63. *Id.*

64. *Id.*

65. Penelope Agallopoulou, BASIC CONCEPTS OF GREEK CIV. L., 505 (Youlika Kotsovolou Masry, trans., Ant. N. Sakkoulas Publishers) (2005), http://www.academia.edu/6852425/BASIC_CONCEPTS_OF_GREEK_CIVIL_LAW_P._Agallopoulou_%CE%92%CE%91%CE%A3%CE%99%CE%9A%CE%95%CE%A3_%CE%91%CE%A1%CE%A7%CE%95%CE%A3_%CE%91%CE%A3%CE%A4%CE%99%CE%9A%CE%9F%CE%A5_%CE%94%CE%99%CE%9A%CE%91%CE%99%CE%9F%CE%A5_manual_of_Greek_Civil_Law_trnsl._into_English [<https://perma.cc/L5W9-MGBH>].

66. *Id.* at 505.

67. *Id.*

68. *Id.*

69. *Id.*

70. *Id.* at 506.

71. *Id.* at 509.

72. Vounatsos, *supra* note 49.

73. *Id.*

Germany, Italy, Spain, or the United States' laws valid in Greece.⁷⁴ The possibility exists for an individual to draft one will in accordance with Greek law and one will in accordance with foreign law to ensure that all of the individual's bases covered.⁷⁵

B. Sharia Law Estate Planning Provisions

The Sharia laws of estate planning are much different than those of its Greek secular counterparts.⁷⁶ “The laws of inheritance take on an even greater prominence in Islam because of the restriction placed by Sharia on the testamentary power of the testator.”⁷⁷ Under Sharia law, there are three steps to estate planning for a decedent's estate: (1) the burial expenses and the debts are paid; (2) one-third of the estate may be given to charities or individuals who are not obligatory heirs; and (3), the remainder of the estate is given to ‘primary’ and then ‘remainder’ heirs.⁷⁸ Before any heirs receive their share of a decedent's estate, the burial and any debts the decedent has accrued during their life must be paid.⁷⁹ If there is nothing to distribute amongst the heirs after this step is complete, the heirs get nothing.⁸⁰

Once the first step is complete, the estate is then divided into thirds to accommodate the second and third steps of the process.⁸¹ In the second step, an amount called the “freely disposable third” can be given to charities or other people not designated as an heir under Sharia law.⁸² This is where a will comes into play under Sharia law, and this is the only opportunity a person has to give a portion of their estate to someone that Sharia law has not designated as an heir.⁸³

The last step takes the remaining two-thirds of the estate and divides it among heirs established under Sharia law.⁸⁴ There are twelve primary heirs total.⁸⁵ There are four primary male heirs: father, grandfather, uterine brother, and husband.⁸⁶ There are eight female heirs: wife, daughter,

74. *Id.*

75. *Id.*

76. *See infra* Part V.A.

77. Dr. Abid Hussain, *Islamic Laws of Inheritance*, ISLAM 101, <http://www.islam101.com/sociology/inheritance.htm> [<https://perma.cc/732P-PTFS>] (last visited Sept. 11, 2014).

78. *See id.*

79. *See id.*

80. *See id.*

81. *See id.*

82. *See generally id.*

83. *See* Aisha Stacey, *Islamic Inheritance and Wills (part 1 of 2): Islamic Wills*, THE RELIGION OF ISLAM (Oct. 1, 2012), www.islamreligion.com/articles/5217/viewall/islamic-inheritances-and-wills-name-goback-part1of2/ [<https://perma.cc/N3ZP-3PS3>].

84. *See* Hussain, *supra* note 77.

85. Lubna Toheed Nahid Anjum, *Law of Inheritance*, EDUC. AWARENESS AND RES., (Apr. 4, 2012) http://research-education-edu.blogspot.com/2012/04/Law_of_inheritance.html [<https://perma.cc/249C-3HN8>].

86. *Id.*

granddaughter, full sister, consanguine sister, uterine sister, mother, and grandmother.⁸⁷ Sharia law determines exactly how much of the estate each primary heir receives, and this amount cannot be modified.⁸⁸ An important complexity about Sharia law that is important for estate planners to note is the fact that Sharia law does not recognize a marriage unless it is a Muslim marriage.⁸⁹ The Quran specifically states “[t]he share of the male is twice that of a female . . . Allah commands you regarding your children. For the male a share equivalent to that of two females.”⁹⁰ There are other commands in the Quran that are similar, such as: (1) “And for you there is one-half of what your wives leave behind if there is no child, but if they leave a child then for you there is one-fourth of what they leave behind.”; (2) “And for his parents for each of them there is one-sixth of the inheritance if he has a child, but if he does not have a child and the parents are the heirs then for the mother one-third”; and (3) “And for them one-fourth of what you leave behind if you did not have a child, but if you have a child then for them one-eighth of what you leave behind.”⁹¹ Additionally, the primary heirs are determined at death, and a testator cannot attempt to give them a specific share of the estate beforehand.⁹² The Quran states:

It is not for a believer, man or woman, when Allah and His Messenger have decreed a matter that they should have any opinion in their decision. And whoever disobeys Allah and His Messenger, has indeed strayed into a plain error.⁹³

On the off chance that no family members remain to be designated as a primary heir, the people entitled to the first third of the estate have a chance of receiving more, but this rarely occurs.⁹⁴

C. Greek Secular Law: Separation of Church and Religion

An important concept in the United States is separation of church and state.⁹⁵ However, the ideology in Greece is different because the Greek national identity is framed around Orthodox Christianity.⁹⁶ Although separation of church and state is not as important in Greek culture, there has

---

87. Hussain, *supra* note 77.

88. *Id.*

89. *See id.*

90. *Id.*; Quran 4:11.

91. Hussain, *supra* note 77; Quran 4:11–12.

92. *See Anjum, supra* note 85.

93. Hussain, *supra* note 77; Quran 33:36.

94. *See Anjum, supra* note 85.

95. U.S. CONST. amend. I.

96. *Greece Church and State*, PHOTIUS COUTSOUKIS, http://www.photius.com/countries/greece/government/greece_government_church_and_state.html [<https://perma.cc/JD62-PRNM>] (last visited Sept. 23, 2014).

been a recent movement to incorporate this idea into their culture.⁹⁷ Many Greek citizens want the law to have more influence than the religious leaders in society, which is why the decision in Demeter’s case is detrimental to many Greek citizens.⁹⁸

This movement for separation of church and state is very novel for Greek citizens.⁹⁹ Greece has long been considered one of the most “theocratic” nations in Europe.¹⁰⁰ Many priests and other people who work for the church are on the state payroll, and the government provides religious institutions with tax exemptions.¹⁰¹ However, many people have sentiments that religious leaders are becoming too politically involved.¹⁰² Even though the church has played a big role in the Greek community during the economic crisis, the insurgence of immigrants and other political factors are pushing for a separation.¹⁰³

IV. DEMETER SIMEONIDOU IN AMERICA: THE LAW SURROUNDING HIS WILL EXECUTION IN THE UNITED STATES

The laws in the United States are similar to those of Greek secular law, but very different from Sharia law.¹⁰⁴ In this section, this comment will discuss the foundation of Freedom of Religion and other ideologies in the United States, as well as estate planning provisions in Texas and other states, to point out the similarities and differences between Greek and American law.¹⁰⁵

A. *The Founding Fathers’ Ideology: Freedom of Religion*

The United States was founded when immigrants facing religious persecution in Europe decided to move to a land where they could “worship God in the way that they believed to be correct.”¹⁰⁶ When James Madison wrote the First Amendment, he realized the importance for the citizens of the new America to practice their religion freely, and he drafted the First Amendment to read: “Congress shall make no law respecting an establishment of religion, or prohibiting the free exercise thereof; or

---

97. *Id.*

98. *Id.*

99. B.C., *Church and State in Greece: A New Concordat?*, THE ECONOMIST: ERASMUS (Nov. 21, 2014, 2:48), <http://www.economist.com/blogs/erasmus/2014/11/church-and-state-greece> [https://perma.cc/F85L-PMPY].

100. *Id.*

101. *Id.*

102. *Id.*

103. *Id.*

104. *See infra* Part III.

105. *See supra* Part IV.

106. *Religion and the Founding of the American Republic*, LIBR. OF CONG., <http://www.loc.gov/exhibits/religion/rel01.html> [https://perma.cc/P2HS-5FLQ] (last visited Oct. 17, 2014).

abridging the freedom of speech, or of the press; or the right of the people peaceably to assemble, and to petition the Government for a redress of grievances.”¹⁰⁷ Chief Justice Gibson, in 1828, in *Commonwealth v. Leshier*, construed the freedom of religion to mean “a right to worship the Supreme Being according to the dictates of the heart . . . and to do, or forbear to do, any act, for conscience sake, the doing or forbearing of which, is *not prejudicial to the public weal*.”¹⁰⁸ In this case, a student did not want to salute the flag because it was contrary to his religious beliefs.¹⁰⁹ The Court upheld his right not to do anything he does not believe in as long as it does not jeopardize the public welfare.¹¹⁰ In 1942, a District court further restricted this freedom in *Barnette v. West Virginia State Board of Education, D.C.* when it stated:

This does not mean, of course, that what a man may do or refrain from doing in the name of religious liberty is without limitations. He must render to Caesar the things that are Caesar’s as well as to God the things that are God’s. He may not refuse to bear arms or pay taxes because of religious scruples, nor may he engage in polygamy or any other practice directly hurtful to the safety, morals, health or general welfare of the community.¹¹¹

The First Amendment outlined the religious freedom subjected to the laws of the United States and the public welfare.¹¹² In the context of both of these cases, if a person could not be *made* to do something because of their religious beliefs, who is to say that they could not be *allowed* to do something because of their religious beliefs?¹¹³

B. The Principle of Separation of Church and State and Its Importance in America

The principal of separation of church and state began in 1785 when James Madison published a pamphlet entitled *Memorial and Remonstrance Against Religious Assessments*.¹¹⁴ In this pamphlet, Madison stated that “[w]e maintain therefore that in matters of Religion, no mans right is

---

107. U.S. CONST. amend. I; *About the First Amendment*, FIRST AMEND. CTR., <http://www.firstamendmentcenter.org/about-the-first-amendment> [<https://perma.cc/J2RT-HWC3>] (last visited Oct. 17, 2014).

108. *Commonwealth v. Leshier*, 17 Serg. & Rawle, Pa., 155, 160 (1828) (Gibson, C.J. dissenting).

109. *Id.*

110. *Id.*

111. *Barnette v. W. Va. State Board of Educ.*, 47 F. Supp. 251, 253 (S.D. W. Va. 1942).

112. *Id.*

113. *See infra* Part V.D.

114. *See* James Madison, “Memorial and Remonstrance Against Religious Assessments,” in *The Papers of James Madison*, ed. William T. Hutchinson and William M. E. Rachal (Chicago: University of Chicago Press, [1962]–1991), 8:298–304; “Amendment I (Religion),” *The Founders’ Constitution*, http://press-pubs.uchicago.edu/founders/documents/amendI_religions43.html [<https://perma.cc/5Y2A-NJGL>].

abridged by the institution of Civil Society and that Religion is wholly exempt from its cognizance.”¹¹⁵ President Jefferson gave this idea a name when he wrote a letter to the Baptist Association of Danbury stating that no law should prohibit the free exercise of religion by calling this idea a “wall of separation between church and state.”¹¹⁶ In 1947, the court first applied the principal of separation of church and state in *Everson v. Board of Education*, where the Court held:

The “establishment of religion” clause of the First Amendment means at least this: Neither a state nor the Federal Government can set up a church. Neither can pass laws which aid one religion, aid all religions, or prefer one religion to another. Neither can force nor influence a person to go to or remain away from church against his will or force him to profess a belief or disbelief in any religion. No person can be punished for entertaining or professing religious beliefs or disbeliefs, for church attendance or non-attendance. No tax in any amount, large or small, can be levied to support any religious activities or institutions, whatever they may be called, or whatever form they may adopt to teach or practice religion. Neither a state nor the Federal Government can, openly or secretly, participate in the affairs of any religious organizations or groups and vice versa. In the words of Jefferson, the clause against establishment of religion by law was intended to “erect a wall of separation between church and state.”¹¹⁷

Separation of church and state thus became a common law precedent in which no entity of government could overrule.¹¹⁸ In 1878, *Reynolds v. United States* later solidified this ideal by showing that a “. . . civil magistrate should not be suffered to intrude his powers into the field of opinion and to restrain the profession or propagation of principles on supposition of their ill tendency.”¹¹⁹ More recently, in *Williams v. Gleason*, the court stated, “[t]he Constitution forbids the government from interfering with the right of hierarchical religious bodies to establish their own internal rules and regulations and to create tribunals for adjudicating disputes over religious matters.”¹²⁰ This decision went beyond the simple principle of separation of church and state and gave the church the authority to settle disputes over religious matters.¹²¹ Not only did the court not allow the government to interfere with the religious body, but it also allowed the religious body to make decisions with legal implications with no regard for the laws of the government and only regard for the rules of the religion.¹²²

---

115. *Id.*

116. Doerr, *supra* note 2.

117. *Everson v. Board of Education*, 330 U.S. 1, 15–16 (1947).

118. *Id.*

119. *Reynolds v. United States*, 98 U.S. 145, 164 (1878).

120. *Williams v. Gleason*, 26 S.W.3d 54, 58 (Tex. App.—Houston [14th Dist.] 2000, pet. denied).

121. *See id.*

122. *See id.*

C. Texas Estate Planning

The Lone Star State has few requirements on will execution.¹²³ A testator must be “sound mind” and either eighteen, married, or a member of the armed forces.¹²⁴ Additionally, Texas has very few limitations on what testators can devise in their wills.¹²⁵ Testators can devise all the “estate, right, title, and interest in property” they own at the time of their death.¹²⁶ Testators must take specific measures to ensure that a will is enforceable, and as long as testators comply with these measures, they may draft their will in any way they wish.¹²⁷ In fact, many people have devised strange things to the most unlikely people in their will, for example: all of the money in their estate to the child that has the most kids; their entire fortune to a celebrity; to have money set aside to prepare a meal every night in the deceased’s mansion in case he came back as a ghost; money for a library that women were not allowed to enter; and, most ghastly, the wish that the deceased’s skin be made into drums for his friend’s band.¹²⁸ All but one of these requests were actually carried out, and in the case of the meals for a ghost, dinner was served for fifty years, to absolutely no one, until the estate’s money ran out.¹²⁹

Interestingly enough, it does not matter what you choose to give away in your will; your intent only matters at the time of its execution.¹³⁰ In fact, in *Foy v. Clemmons*, the Dallas Court of Civil Appeals stated that “the cardinal rule of construction of wills is that intent of the testator shall be first ascertained if it can legally or reasonably be done.”¹³¹ The language of the will itself can determine the intent of the testator and the circumstances surrounding the will’s execution.¹³² If the intent of the testator is clear from the language within the four corners of the will, then the court will not permit inferences and extrinsic evidence.¹³³ However, if it is unclear what the words of the actual will mean, then the court must determine the intent by looking at “evidence of the testator’s situation, the circumstances surrounding or influencing the will’s execution, and like indicia which enable the court to place itself in his shoes *at the time the document was executed.*”¹³⁴ In

---

123. See TEX. EST. CODE ANN. § 251.001 (West 2013).

124. *Id.* §§ 251.001(1)–(3).

125. See *id.* § 251.002.

126. *Id.* § 251.002(a).

127. See *id.* § 251.051.

128. See *5 Strange Things Left in Wills*, GOULD COOKSEY FENNELL, Gouldcooksey.com/5-strange-things-left-in-wills [https://perma.cc/4AHJ-47DC] (last visited Oct. 1, 2014).

129. See *id.*

130. See *Foy v. Clemmons*, 365 S.W.2d 384, 386 (Tex. Civ. App.—Dallas 1963, writ ref’d n.r.e.).

131. *Id.*

132. See *Welch v. Trustees of Robert A. Welch Foundation*, 465 S.W.2d 195, 198 (Tex. Civ. App.—Houston [1st Dist.] 1971, writ ref’d n.r.e.).

133. See *Foy*, 365 S.W.2d at 386.

134. *In re Estate of Costlin*, 311 S.W.3d 697, 701 (Tex. App.—Amarillo 2010, no pet.) (citing *San Antonio Area Foundation v. Lang*, 35 S.W.3d 636, 639 (Tex. 2000)).

Armstrong v. Hixon, the Court of Appeals of Texas determined that an adopted adult of a beneficiary of a will could not become a residual beneficiary under the language of the will.¹³⁵ In fact, it is entirely possible for a testator to disinherit an heir that has full legal standing as a beneficiary if the testator died intestate.¹³⁶ The only thing that must be clear from a will is the testator's intent behind the words on the paper.¹³⁷

A testator must take a limited number of necessary steps to ensure a will's enforceability.¹³⁸ First, the will must be in writing and signed by the testator or by another person on behalf of the testator under the testator's direction and presence.¹³⁹ Second, an attested will must be signed in the presence of two witnesses who are of at least fourteen years of age.¹⁴⁰ For a holographic will, a testator must write the will entirely in the testator's handwriting; witnesses are not necessary.¹⁴¹

Another interesting concept is that of a self-proving will.¹⁴² Self-proving wills are the standard in Texas; although, Texas does not require a self-proving will for a will to be valid.¹⁴³ Much like the concept of a holographic will in Greece, a person may automatically admit the self-proving will to probate without the testimony of the witnesses as long as the witnesses signed the self-proving affidavit.¹⁴⁴ One can find an example of a self-proving affidavit in the Texas Estates Code § 251.104.¹⁴⁵ Essentially, a person can draft a will at home that says whatever that person wants it to say, then have witnesses sign a self-proving affidavit, and the testator now has a legally sufficient and enforceable will.¹⁴⁶ If that was not simple enough, a person has the option to create a self-proved holographic will.¹⁴⁷ This type of will gives the testator the option to exclude witnesses from the mix altogether.¹⁴⁸ All a testator needs to create a self-proved holographic will is a will written entirely in the testator's handwriting and an affidavit stating that:

- (1) the instrument is the testator's last will; (2) the testator was 18 years of age or older at the time the will was executed or, if the testator was younger than 18 years of age, that the testator: (A) was or had been married; or (B) was a member of the armed forces of the United States, an auxiliary of

---

135. See *Armstrong v. Hixon*, 206 S.W.3d 175, 181 (Tex. App.—Corpus Christi 2006, no pet. h.).

136. TEX. EST. CODE ANN. § 251.002(b)(1) (West 2014).

137. *Foy*, 365 S.W.2d at 386.

138. See TEX. EST. CODE ANN. § 251.051 (West 2014).

139. See *id.* § 251.051(1)–(2).

140. See *id.* § 251.051(3).

141. See *id.* § 251.052.

142. See generally *id.* § 251.101–107.

143. See generally *id.*

144. See *id.* § 251.102(a)(1).

145. See *id.* § 251.104(e).

146. See generally *id.* § 251.101–107.

147. *Id.* § 251.107(1)–(4).

148. See *id.*

the armed forces of the United States, or the United States Maritime Service at the time the will was executed; (3) the testator was of sound mind; and (4) the testator has not revoked the will.¹⁴⁹

A similar option to the holographic will is also available in Greece.¹⁵⁰

D. Other States' Estate Planning

Since the decision made in Greece could affect all American citizens, one must look at estate planning provisions in other states to see if any of them differ dramatically.¹⁵¹ Since California and New York have the two largest populations of immigrant citizens, followed by Texas, this comment will focus on these two states.¹⁵²

In California, any person that is eighteen-years-old or above and of sound mind can create a will.¹⁵³ New York has the same standard, with only one intricacy: that any person eighteen-years-old or above who has a sound mind *and memory* may create a will.¹⁵⁴ When making a will in California, a testator can dispose of: “(a) [t]he testator’s separate property; (b) [t]he one-half of the community property that belongs to the testator under Section 100[; and] (c) [t]he one-half of the testator’s quasi-community property that belongs to the testator under Section 101.”¹⁵⁵ The New York statute simply states that “[e]very estate in property may be devised or bequeathed.”¹⁵⁶ Additionally, the testator in California can dispose of their property to any person.¹⁵⁷ In New York, a testator can give property to anyone that has the capacity to hold the property.¹⁵⁸

To have a valid will a testator must meet the following simple requirements; the testator must reduce the will to writing, sign the will or have another person sign at the testator’s direction, and have two witness attest the will.¹⁵⁹ California and New York have the same requirements.¹⁶⁰ Additionally, in California, a testator can create a holographic will by ensuring that the “signature and the material provisions [of the will] are in

149. *Id.*

150. Vounatsos, *supra* note 49.

151. *See supra* Part III.A.

152. Chiamaka Nwosu, Jeanne Batalova, & Gregory Auclair, *Frequently Requested Statistics on Immigrants and Immigration in the United States*, MIGRATION POL’Y INST., <http://www.migrationpolicy.org/article/frequently-requested-statistics-immigrants-and-immigration-united-states#3> [https://perma.cc/HE7E-9XHA] (last visited Feb. 2, 2015).

153. CAL. PROB. CODE § 6100 (West 2014).

154. MCKINNEY’S EPTL § 3-1.1 (2014) (emphasis added).

155. CAL. PROB. CODE § 6101.

156. N.Y. EST. POWERS & TRUSTS LAW §§ 3-1.2, 3-1.1 (McKinney 2014) (stating that a testator can dispose of both real and personal property).

157. CAL. PROB. CODE § 6102.

158. N.Y. EST. POWERS & TRUSTS LAW § 3-1.3.

159. CAL. PROB. CODE § 6110(a)–(c).

160. *Id.* § 6110(a)–(c). *See also* N.Y. EST. POWERS & TRUSTS LAW § 3-2.1(a)(1)–(4).

the handwriting of the testator.”¹⁶¹ One big distinction between New York and California estate planning statutes is that in New York, only certain people have authorization to create holographic wills: (1) members of the armed forces while engaged in actual military service, (2) anyone who accompanies a member of the armed forces in actual military service, or (3) a mariner at sea.¹⁶² This means that non-military citizens in New York must create an attested will.¹⁶³

To determine a will’s validity, the courts in California look at the intent of the testator at the time of will execution.¹⁶⁴ The intent of the testator “must have intended by the particular instrument offered for probate, to make a revocable disposition of his property to take effect upon his death.”¹⁶⁵ Extrinsic evidence can only be offered to show that the testator did not intend for the document in question to be a valid will or to show that the will was executed under a situation prohibited by law.¹⁶⁶ In New York, the courts look at testamentary capacity when determining will’s validity.¹⁶⁷ Testators must understand what property they own and the property’s condition, their relationship with their heirs, and the meaning of what they have written in the will.¹⁶⁸

Although some states have statutes worded differently, the California and New York estate planning provisions are essentially the same as the Texas estate planning provisions.¹⁶⁹ This indicates that Demeter’s case could affect a California or New York citizen just as much as a Texas citizen.¹⁷⁰ Since a large number of immigrants currently reside in California and New York, the possibility exists that Greece could probate a will made in these states in Greece, which could affect all followers of the Muslim or even Jewish religion in California and New York.¹⁷¹

V. COULD THIS DECISION EVER BE MADE IN AMERICA?

Since estate planning statutes and regulations are essentially the same in the United States and Greece, it is easy to see how the decision that affected Demeter Simeonidou could easily affect the probate of a will in the United

---

161. CAL. PROB. CODE § 6111(a).

162. N.Y. EST. POWERS & TRUSTS LAW § 3-2.2(b)(1)–(3).

163. See N.Y. EST. POWERS & TRUSTS LAW §§ 3-2.1(b)(1)–(3), 3-2.2(b)(1)–(3).

164. *In re Richardson’s Estate*, 94 Cal. 63, 29 P. 484, 15 L.R.A. 635 (1892).

165. *In re Sargavak’s Estate*, 35 Cal.2d 93, 95, 216 P.2d 850, 851 (1950)

166. *In re Estate of Janes*, 18 Cal.2d 512, 515, 116 P.2d 438 (West, 1941). See also CAL. PROB. CODE § 6104 (stating that “[t]he execution or revocation of a will or a part of a will is ineffective to the extent the execution or revocation was procured by duress, menace, fraud, or undue influence.”).

167. *Horn v. Pullman*, 72 N.Y. 269, 271 (1878).

168. *Id.*

169. See *supra* Part IV.C.

170. See *supra* Parts IV.C, V.C.

171. Nwosu, *supra* note 149.

States.¹⁷² After evaluating the differences in Sharia and the United States' laws regarding estate planning, one may have a hard time imagining that this ruling could affect testators in the United States desiring to create a will not in accordance with their religious practice.¹⁷³ This section will explore whether this decision could affect decisions in the United States regarding estate planning.¹⁷⁴

A. *Greek Law vs. Texas Law vs. Sharia Law in Estate Planning:
Similarities and Differences*

Overall, Greek secular law and Texas secular law are similar in construction.¹⁷⁵ They both have inheritance schemes for intestacy, and they both allow a person to freely make a will and include anything they want in that will as long as it complies with the statute.¹⁷⁶ Furthermore, they allow testators to make different kinds of wills, including a self-proving or a holographic will, as well as the traditional attested will.¹⁷⁷

One difference in Greek and Texas secular law is that Greek law does not allow people to put provisions in their wills that are contrary to moral standards, which, as noted above, is related to living a happy life.¹⁷⁸ Although Texas secular law does not allow anything illegal or grossly immoral in a will, it has allowed rather odd provisions in wills as long as the wills show the definite intent of the testator that the odd provision be carried out.¹⁷⁹ In general, Greek and Texas have analogous secular laws.¹⁸⁰

Sharia law is a different story.¹⁸¹ Perhaps the most shocking difference between Sharia law and secular law is that Sharia law only allows women to inherit half as much as men.¹⁸² Another stark difference between Sharia law and secular law is that testators are only allowed to give away one-third of their estate in their wills.¹⁸³ Sharia law further designates the rest of the estate to go to funeral expenses, debts, and then to a set system of designated heirs.¹⁸⁴ The designation of heirs is also distinct from the intestacy scheme in Greek and Texas secular law.¹⁸⁵ Sharia law regards males and females differently in the area of estate planning and does not afford the same

---

172. Vounatsos, *supra* note 49. *See also* TEX. EST. CODE ANN. §§ 251.001–.107 (West 2014).

173. *See supra* Parts III.A–B, IV.C.

174. *See supra* Part V.

175. *See supra* Parts III.A–B, IV.C.

176. *See* Vounatsos, *supra* note 49; *see* TEX. EST. CODE ANN. § 251.002.

177. *See* Vounatsos, *supra* note 49; *see* TEX. EST. CODE ANN. §§ 251.051, 251.102.

178. *See supra* Part III.A., IV.C.

179. *5 Strange Things Left in Wills*, *supra* note 128.

180. *See supra* Parts III.A, IV.C.

181. *See supra* Part III.B.

182. Hussain, *supra* note 77; Quran 4:11.

183. Hussain, *supra* note 77.

184. *Id.*

185. *See supra* Parts III.A, IV.C.

protection as in Greece and the United States.¹⁸⁶ Additionally, intent is not considered when determining the division of the estate because, unless the will perfectly follows Sharia law, the court will divide the estate according to the Quran.¹⁸⁷

As evidenced above, Sharia law conflicts with secular law in most instances regarding estate planning.¹⁸⁸ This shows the importance of understanding how a court would rule on a case when both secular law and Sharia law are in conflict.¹⁸⁹

B. Another Religion in America with Its Own Set of Beliefs Surrounding Estate Planning

The United States is home to a wide variety of religions stemming from every country around the world.¹⁹⁰ In fact:

In 20 states, mostly in the Midwest and South, Islam is the largest non-Christian faith tradition. And in 15 states, mostly in the Northeast, Judaism has the most followers after Christianity. Hindus come in second place in Arizona and Delaware, and there are more practitioners of the Baha'i faith in South Carolina than anyone else.¹⁹¹

Islam and Judaism both have certain provisions in their religions regarding estate planning.¹⁹² Although this comment previously discussed Islam, it is important to point out the intricacies in the Jewish religion that differ from United States secular law because of the large population of people that practice Judaism in the United States.¹⁹³

Judaism has rules regarding the accumulation of wealth, succession, and inheritance.¹⁹⁴ Judaism has a certain attitude toward the accumulation of wealth; it is acceptable to be wealthy as long as the money is used for the right things.¹⁹⁵ A Jewish adherent must follow certain mandates in regards to their money.¹⁹⁶ “For example, one is not allowed to donate more than

---

186. See *supra* Parts III.A–B, IV.C.

187. Hussain, *supra* note 77.

188. See *supra* Parts III.A–B, IV.C.

189. See *infra* Part V.C–D.

190. Reid Wilson, *The Second Largest Religion in Each State*, WASH. POST, <http://www.washingtonpost.com/blogs/govbeat/wp/2014/06/04/the-second-largest-religion-in-each-state/> [https://perma.cc/6YN3-5EY5] (last visited Sept. 26, 2014).

191. *Id.*

192. Hussain, *supra* note 77. See also Rabbi Joseph Perelman, *Halachic Aspects of Estate Planning*, JLaw, <http://www.jlaw.com/Articles/perelman.pdf> [https://perma.cc/K873-J92W] (last visited Nov. 7, 2014).

193. See *infra* Part III.B.

194. Perelman, *supra* note 192.

195. *Id.*

196. *Id.*

one[-]fifth of one's assets to charity."¹⁹⁷ This provision does not apply to extremely wealthy individuals, as such people have a less possibility to become poor themselves, and it does not apply to the extremely poor because they rely on others for money.¹⁹⁸ Another exception to the rule states, "if one feels that one needs to atone for various sins and wishes to donate to [tzedakah] as part of one's atonement, one may forgo the one-fifth rule."¹⁹⁹ Tzedakah is the equivalent of the English word for charity.²⁰⁰

In Judaism, Torah-mandated inheritors exist, much like the rules of succession in Islam.²⁰¹ Favoritism is discouraged, implying that a testator cannot leave a larger portion of the estate to one child over another child.²⁰² However, as a rule, the "firstborn son inherits from his father (but not from his mother) twice as much as any other son."²⁰³ One of the most seemingly outdated rules states that "[w]hen a man dies and leaves sons as well as daughters, the sons inherit his estate whereas the daughters get nothing."²⁰⁴ Although this rule seems rather unfair, the rules of *Chukkas Mishpot* state that "laws are Divinely ordained and mandatory upon us even if we see no apparent reason for them."²⁰⁵ Judaism recognizes, however, the importance of making a will because if a person dies intestate, the estate will be divided very differently than mandated in the Torah.²⁰⁶ If a person executes a will that does not follow the Torah, Judaism views this as, in effect, stealing from the rightful heirs, which is considered a sin in the Jewish faith.²⁰⁷

Judaism has a concept called *Dina Demalchusa Dina*.²⁰⁸ This concept translates to mean "the laws of the land in which one lives are Halachically binding upon us," which means that the laws of the land in which one lives binds that person because of divine mandate.²⁰⁹ However, the concept of *Dina Demalchusa Dina* does not apply to the rules of inheritance, thus, the laws of the land do not bind a testator when creating a will.²¹⁰ "Therefore in a case where for example a man dies and leaves sons and daughters, the estate passes to his sons. . . ." even though the secular laws of the land might state differently.²¹¹

---

197. *Id.*

198. *Id.*

199. *Id.*

200. *Tzedakah: Charity*, JUDAISM 101, <http://www.jewfaq.org/tzedakah.htm> [<https://perma.cc/2XW5-7SR5>] (last visited Jan. 30, 2015).

201. Perelman, *supra* note 192. *See also* Hussain, *supra* note 77.

202. Perelman, *supra* note 192.

203. *Id.*

204. *Id.*

205. *Id.*

206. *Id.*

207. *Id.*

208. *Id.*

209. *Id.* *See also Halakhah: Jewish Law*, JUDAISM 101, <http://www.jewfaq.org/halakhah.htm> [<https://perma.cc/N2B2-HSYF>] (last visited Nov. 7, 2014).

210. Perelman, *supra* note 192.

211. *Id.*

C. How the Supreme Court Would Hold for Demeter Simeonidou

The intricacies of each religion have importance differences that could affect a testator's agenda when creating a will.²¹² This section will discuss how the laws of the United States, and more specifically Texas, would affect a man like Demeter Simeonidou or any other person hoping to execute a will that follows a religion with very specific inheritance and succession rules.²¹³

Imagine that Demeter Simeonidou was an American citizen.²¹⁴ Could his sister contest his will in the United States based on the same principal: that it does not comport with Sharia law?²¹⁵ Although this sounds like a novel question, it is one that has been under debate in the United States in recent years.²¹⁶

In 2011, "legislators in 20 states [were] considering more than 40 bills that would ban or restrict the use of Shariah in their courts."²¹⁷ In Florida, Demeter Simeonidou's will would have been enforced because the legislature in that state chose to pass a bill restricting a Court from applying laws that conflict with any rights guaranteed under the United States Constitution.²¹⁸ However, in a recent case from Oklahoma, the Judge stated that "the actual language of the amendment reasonably . . . may be viewed as specifically singling out Sharia law, conveying a message of disapproval of plaintiff's faith."²¹⁹ This Judge struck down the anti-Sharia law in Oklahoma because it violated the plaintiff's freedom of religion.²²⁰ In the states where these anti-Sharia laws have passed, "American Muslim groups have raised concerns that such legislation could invalidate Muslim wills and certain international business agreements."²²¹ Demeter Simeonidou would have benefitted from an anti-Sharia law, but would have hurt many American Muslims.²²² So what is the solution?²²³

More than likely, in the United States Demeter Simeonidou's will would have been enforced and not annulled.²²⁴ Although freedom of religion would allow Demeter to practice Islam throughout his life, the laws regarding the making of a will would determine how his estate would be divided up when

---

212. See *id.*; see Hussain, *supra* note 77.

213. See *supra* Part IV.C.

214. See *supra* Part II.A.

215. See *supra* Part II.A.

216. Jill Schachner Chanen, *Anti-Sharia Bills Under Review*, ABA J., (May 1, 2011) http://www.abajournal.com/magazine/article/the_law_of_the_land/ [<https://perma.cc/CQ9M-6CML>].

217. *Id.*

218. S.B. 386, 2014 Leg., (Fla. 2014).

219. *Awad v. Ziriya*, 754 F. Supp. 2d. 1298, 1306 (W.D. Okla. 2010). See also *Award v. Ziriya*, 670 F.3d. 1111, 1120 (10th Cir. 2012).

220. *Id.*

221. Chanen, *supra* note 216.

222. *Id.*

223. See *infra* Part VI.A–B.

224. See *supra* Part IV.C–D.

he passed away.²²⁵ In Texas, the State would look at the intent behind the making of the will, and if Demeter intended to give his wife everything in his estate (even though his sister should have received them under Sharia law) then his wife would receive everything.²²⁶ Professor Richard Rosen, a Constitutional Law professor at Texas Tech University School of Law, stated:

It is dangerous to get courts involved in a religious dispute. It would be unconstitutional to impose a religion on someone that demonstrated their intent not to follow their religion's provisions when making a will. To state that you are practicing a religion does not mean that you are bound by that religion's laws. The Greek Decision was a poor decision, and in the United States, [Demeter's] will would have been probated, and his wife would have received the property.²²⁷

Because of the guarantee of religious freedom for American citizens, Demeter's will would have stood the test of time.²²⁸

D. Is There Any Other Instance That the Court Could Apply Sharia Law?

A United States court would not have annulled Demeter's will had it been executed and probated in the United States.²²⁹ However, does that mean that every will created by a Muslim in the United States will endure our judicial system?²³⁰

In 2011, a Florida judge stated "that a dispute between the Islamic Education Center of Tampa and its ousted trustees should be resolved among the parties 'under ecclesiastical Islamic law, pursuant to the Quran.'"²³¹ The judge, giving deference to Islamic law, sparked outrage throughout the country.²³² Right Speak, a blog for conservative Americans to post their opinions, stated that the judge "knowingly violated our separation of [c]hurch and [s]tate laws, thus giving legitimacy to . . . [S]haria as a way to settle civil disputes between Muslims."²³³ Additionally, David Yerushalmi, a contributor to the *Shariah Law and American State Courts: An Assessment*

---

225. See *Foy v. Clemmons*, 365 S.W.2d 384, 386 (Tex. Civ. App.—Dallas 1963, writ ref'd n.r.e.).

226. See *id.*

227. Interview with Richard Rosen, Professor, Tex. Tech Univ. Sch. of L., in Lubbock, Tex. (Jan. 16, 2015).

228. See *supra* Part IV.A.

229. See *supra* Part V.C.

230. See *supra* Part V.C.

231. William C. Smith, *International Law Bar Takes Aim at Overbroad Bans on Sharia Law*, ABA J. (Jan. 1, 2015), http://www.abajournal.com/magazine/article/international_law_bar_takes_aim_at_overbroad_bans_on_shariah_law [https://perma.cc/J6HB-GGTT].

232. *Id.*

233. Diane Sori, *Creeping Sharia Creeps Along Thanks to Barack Hussein Obama*, RIGHT SPEAK, <http://www.rightspeak.net/2013/12/op-ed-creeping-sharia-creeps-along.html> [https://perma.cc/HF2L-YQGR]; see Smith, *supra* note 231.

of State Appellate Court Cases, conducted a survey of 50 court rulings in 23 states and determined that “Sharia law has entered into state court decisions, in conflict with the Constitution and state public policy.”²³⁴

The possibility of American courts showing deference to Sharia law does not seem as unbelievable as it once did.²³⁵ Imagine the following hypothetical: a Muslim testator states in his will that he wishes to divide his estate according to Sharia law and then goes on to explain what he believes to be the correct way to divide the estate based on his interpretation of Sharia law.²³⁶ Upon his death, his relatives look over his will and contest his interpretation of Sharia law.²³⁷ Would the court go with his wishes based on his interpretation of Sharia law?²³⁸ Or would they give deference to Sharia law and allow Islamic law leaders to determine the correct way to divide the estate?²³⁹ This creates a tough call.²⁴⁰ Clearly, the United States needs to settle this dispute so that Muslim testators can rest easy knowing their wills will remain unchanged or annulled when they pass away.²⁴¹

VI. POTENTIAL SOLUTION FOR A MUSLIM-AMERICAN HOPING TO MAKE A WILL IN THE UNITED STATES

After noticing the extreme differences in Sharia law and secular law in both Greece and the United States, the need to protect testators who wish to create wills not in accordance with their religions has become clear.²⁴²

A. Dear Legislature

A will only becomes effective upon the death of a testator, thus leaving a testator incapable of ensuring that their wishes are fulfilled.²⁴³ Therefore, it is important that those individuals that choose to make a will are certain that once they pass away, their wishes will be carried out to take care of their family and property.²⁴⁴

---

234. SHARIA LAW AND AMERICAN STATE COURTS: AN ASSESSMENT OF STATE APPELLATE COURT CASES, (Center for Security Policy Version 1.3) (May 20, 2011). *See also* Smith, *supra* note 231.

235. Smith, *supra* note 231.

236. *See supra* Part III.B.

237. *See supra* Part III.B.

238. *See supra* Part III.B.

239. *See supra* Part III.B.

240. *See supra* Part III.A–C.

241. *See supra* Part V.A.

242. *See supra* Part V.A.

243. *See* TEX. EST. CODE ANN. § 256.002 (Vernon 2014).

244. *See id.*

In regards to this, Alabama recently enacted a constitutional amendment “that bars the use of foreign law in ways that violate state law or rights.”²⁴⁵ Under this new amendment, the court is no longer required follow the choice of law provisions.²⁴⁶ Additionally, in 2012, the ballot in Alabama called for a ban on Sharia law, but this specific ban was unsuccessful.²⁴⁷ This new amendment is a more general ban on foreign laws, but it would still apply to Sharia law.²⁴⁸ The author of the amendment, Eric Johnston, specifically stated that “[a]ll it says is pay attention to the religious freedom amendment. Women’s rights are compromised by Sharia rights if a lawyer in a custody case says, ‘Islam requires you to do this.’ It’s a help to judges. It doesn’t create any new laws.”²⁴⁹

Although an outright ban on Sharia law has been the answer in a number of states, it might not be the best answer.²⁵⁰ This specifically singles out Muslims and makes them feel targeted as an entire religion.²⁵¹ There are many times when applying Sharia may have been the intent of the party.²⁵² So what is the solution? The legislatures should enact laws that lay out what happens in situations where the answer is not found in the laws of the United States but in the laws of that persons’ religion.²⁵³

In Texas, the Texas Estates Code governs wills.²⁵⁴ Instead of banning Sharia law outright, the legislature should insert a “religion clause”, or something of the sort, into the Code.²⁵⁵ The following is a proposed addition to the Texas Estates Code:

In the event that a dispute involves matters of religion rather than matters of law, the Court shall defer the matter to a tribunal of that religion and not decide the matter in a court of law.²⁵⁶

This proposition will take the discretion away from the courts to decide whether to apply Sharia law or the laws of the United States.²⁵⁷ This proposition will also take away the problem of singling out a certain religion and making its practicing members feel discriminated against.²⁵⁸ With this

---

245. Debra Cassens Weiss, *Alabama Becomes Seventh State to Ban Foreign Law*, ABA J. (Nov. 5, 2014) http://www.abajournal.com/news/article/alabama_becomes_seventh_state_to_ban_foreign_law [<https://perma.cc/SJ7P-E6FQ>].

246. *Id.*

247. *Id.*

248. *Id.*

249. *Id.*

250. *Id.*

251. Smith, *supra* note 231.

252. *See supra* Part III.B.

253. *See supra* Part IV.B.

254. TEX. EST. CODE ANN. § 251.001 (West 2014).

255. *See supra* Part V.C.

256. *See supra* Part V.C.

257. *See supra* Part V.C.

258. Weiss, *supra* note 245.

proposition, courts will not have to settle religious disputes, which the Constitution did not authorize the courts to do.²⁵⁹ Overall, it will also help Muslims in the United States to ease their mind when they are creating wills that involve their religion.²⁶⁰

B. *Dear Demeter*

The annulment of Demeter Simeonidou's will was one of the most shocking decisions ever made in the Greek Supreme Court.²⁶¹ The question becomes: could Demeter have done anything to ensure that this would not have happened?²⁶² Considering the fact that once a will becomes effective, the testator is no longer around to do anything about it.²⁶³ Is there something a testator can do to ensure their wishes are carried out?²⁶⁴

Even though a United States court did not make this decision, it could still affect an American citizen.²⁶⁵ As mentioned previously, the Greek Court System recognizes wills made in accordance with the laws of the United States.²⁶⁶ This means that a person who has previously made a will in the United States could move to Greece, or a person that lives in Greece could make a will in accordance with the laws of the United States, and the Greek Court System would have to recognize that will.²⁶⁷ So how can one ensure that the Greek Supreme Court does not annul the testator's wishes?²⁶⁸ Adding a religion clause to the will can ensure that the court understands the intent behind the creation of the will.²⁶⁹ One simple paragraph could have saved Demeter's will.²⁷⁰ The following proposition is a simple way to do that:

I am of sound mind, and I execute this will freely and voluntarily. Although I have been a practicing Muslim throughout my lifetime, I wish to convey my property and belongings differently than is stated in Sharia law. The following requests represent my wishes in dividing my estate.²⁷¹

---

259. U.S. CONST. art. III.
 260. *See supra* Part V.D.
 261. Kakoulidou, *supra* note 39.
 262. *See supra* Part II.B.
 263. *See supra* Part II.B.
 264. *See supra* Part IV.C.
 265. *See supra* Part III.A.
 266. *See supra* Part III.A; *see* Vounatsos, *supra* note 49.
 267. Vounatsos, *supra* note 49.
 268. *See supra* Part II.B.
 269. *See supra* Part IV.C.
 270. *See supra* Part II.B.
 271. *See supra* Part II.B.

After these sentences, the testator could then explain the deviation from the estate plan set forth under Sharia law.²⁷² Whether for personal or business-related reasons, such a clause would help the Court to understand that the testator truly did not intend to follow Sharia law.²⁷³ Overall, the goal is to ensure that people like Demeter, who have made a will in accordance with their personal wishes, do not have their will annulled when they no longer have a chance to explain themselves.²⁷⁴

VII. CONCLUSION

One thing is for sure: the decision to annul Demeter Simeonidou's will reverberated throughout Greece as well as the United States.²⁷⁵ In a democratic nation, such as Greece, where people have freedom to practice any religion they choose and make a will at their own discretion, it was a shocking decision for a judge to annul the will of a man who chose to do both.²⁷⁶ Although this decision occurred in Greece, it could have ramifications in the United States.²⁷⁷ American and Greek civil law are very similar, in that they both allow testators to set out any demand in their wills (within reason).²⁷⁸ Sharia law, however, is different.²⁷⁹ The effects of applying Sharia law over civil law could have disastrous consequences to the wishes of the testator.²⁸⁰ Something needs to change to ensure that a properly prepared will does not get thrown out of the door.²⁸¹ Whether the legislature enacts a law, or the testator includes a religious clause, someone needs to ensure that a will is not annulled based on the laws of the testator's religion instead of the testator's desires.²⁸² Every law of a religion does not bind a person that practices that religion definitively.²⁸³ All in all, something needs to be done to protect the Demeter Simeonidou's of the world.²⁸⁴

---

272. See *supra* Part III.B.

273. See *supra* Part IV.C.

274. See *supra* Part II.B.

275. See Alloush, *supra* note 36; see Kakoulidou, *supra* note 39.

276. Nikolas, *supra* note 14.

277. See *supra* Part IV.D.

278. See *supra* Parts II.A, III.C, IV.B.

279. See *supra* Part III.B.

280. Nikolas, *supra* note 14.

281. See *supra* Part V.A–B.

282. See *supra* Part V.A–B.

283. Interview with Richard Rosen, Professor, Tex. Tech Univ. Sch. of L., in Lubbock, Tex. (Jan. 16, 2015).

284. Nikolas, *supra* note 14.

APPENDIX A

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΝΟΜΟΣ
(INTRASOFT INTERNATIONAL)**

1497/2013 ΑΠ (616186)

(Α΄ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ) Ρύθμιση των κληρονομικών σχέσεων των εις την Ελλάδα Μουσουλμάνων Ελλήνων υπηκόων, ως προς τα καθαρής ιδιοκτησίας κτήματα αυτών (μούλκια). Εφαρμοστέος ο ιερός Μουσουλμανικός νόμος και τα μουσουλμανικά έθιμα και μετά την ισχύ του αστικού κώδικα. Βάση του κληρονομικού δικαίου κατά το ιερό μουσουλμανικό δίκαιο είναι ο θεσμός της εξ αδιαθέτου διαδοχής, η δε διαθήκη δεν αποτελεί λόγο επαγωγής της κληρονομιάς, αλλά είδος απλής κληροδοσίας υπέρ τρίτου που δεν έχει την ιδιότητα κληρονόμου ή υπέρ ευαγών και φιλανθρωπικών σκοπών. Δικαιοδοσία Μουφτή μεταξύ μουσουλμάνων Ελλήνων υπηκόων. Ακυρότητα της διαθήκης μουσουλμάνου Έλληνα υπηκόου, στην οποία ορίσθηκε ως κληρονόμος στο επίδικο ακίνητο ο εναγόμενος. Ισχυρισμός εναγόντων περί αυτοδίκαιης υπεισέλευσης αυτών στην κυριότητα του κληρονομιαίου ακινήτου ως εξ αδιαθέτου κληρονόμοι του κληρονομούμενου κατ' εφαρμογή του ιερού μουσουλμανικού δικαίου. Έγκριση της διαθήκης με φανερές πράξεις από τους εξ αδιαθέτου κληρονόμους του διαθέτη, κατά τη βάσιμη ένσταση του εναγομένου. Το δικαστήριο απορρίπτει την αναίρεση της υπ' αριθμ. 411/2006 αποφάσεως του Εφετείου Θράκης.

Αριθμός 1497/2013
ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ
Γ' Πολιτικό Τμήμα

Συγκροτήθηκε από τους Δικαστές: Δημήτριο Μαζαράκη, Προεδρεύοντα Αρεοπαγίτη (λόγω μη υπάρξεως Αντιπροέδρου στο Τμήμα και κωλύματος του αρχαιότερου Αρεοπαγίτη), Νικόλαο Μπιχάκη, Ερωτόκριτο Καλούδη, Αργύριο Σταυράκη και Ελένη Διονυσοπούλου, Αρεοπαγίτες.

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του, στις 17 Απριλίου 2013, με την παρουσία και της γραμματέως Αγγελικής Ανυφαντή, για να δικάσει την εξής υπόθεση μεταξύ:

Των αναρρεσειόντων-καθόν η κλήση: Μ. χήρας Μ. Σ., το γένος Α. Σ., κατοίκου . . . . ., 2) Α. Τ., το γένος Μ. Σ., κατοίκου . . . , 3) Τ. Τ. Α., το γένος Μ. Σ., κατοίκου . . . , 4) Γ. Γ., το γένος Μ. Σ., κατοίκου . . . , 5) Α. χήρας Ν. Ν., το γένος Χ. και Α. Μ. Ο., κατοίκου . . . , 6) Α. χήρας Ρ. Α. Ο., το γένος Α. και Ρ. Χ. Ο., κατοίκου . . . , 7) Γ. Ρ. Ο. του Ρ., κατοίκου . . . 8) Α. Ρ. Ο. του

P., κατοίκου . . . . και 9) Ν. χας Τ. Τ. Ο., το γένος Α. και Ρ. Α. Ο., κατοίκου . . . . . Η 4η δεν παραστάθηκε και οι λοιποί εκπροσωπήθηκαν από τον πληρεξούσιο δικηγόρο τους Πέτρο Παυλίδη.

Του αναιρεσιβλήτου - καλούντος: Ι. Α. Ο. του Α., κατοίκου . . . . ., ο οποίος εκπροσωπήθηκε από τον πληρεξούσιο δικηγόρο του Σπυρίδωνα Γκάνια, με δήλωση του άρθρου 242 παρ. 2 του Κ.Πολ.Δ.

Η ένδικη διαφορά άρχισε με την από 24/10/1997 αγωγή των ήδη αναιρεσειόντων, που κατατέθηκε στο Μονομελές Πρωτοδικείο Ξάνθης. Εκδόθηκαν οι αποφάσεις: 123/2002 του ίδιου Δικαστηρίου και 411/2006 του Τριμελούς Εφετείου Θράκης. Την αναίρεση της τελευταίας απόφασης ζήτησαν οι αναιρεσειόντες με την από 12/10/2006 αίτησή τους, επί της οποίας εκδόθηκε η 969/2010 του Αρείου Πάγου, η οποία κήρυξε απαράδεκτη τη συζήτηση. Την υπόθεση επαναφέρει ο καλών με την από 20/7/2012 κλήση του.

Κατά τη συζήτηση της αίτησης αυτής, που εκφωνήθηκε από το πινάκιο, οι διάδικοι παραστάθηκαν, όπως σημειώνεται πιο πάνω. Ο Εισηγητής Αρεοπαγίτης Δημήτριος Μαζαράκης ανέγνωσε την από 8/2/2010 έκθεσή του, με την οποία εισηγήθηκε την απόρριψη της αίτησης αναίρεσης.

Ο πληρεξούσιος των παραστάντων αναιρεσειόντων ζήτησε την παραδοχή της αίτησης και την καταδίκη του αντιδίκου τους στη δικαστική δαπάνη τους.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Επειδή, από τις διατάξεις του άρθρου 576 παρ. 1, 2 ΚΠολΔ προκύπτει, ότι αν κάποιος από τους διαδίκους δεν εμφανισθεί κατά την συζήτηση της υποθέσεως ή εμφανισθεί και δεν λάβει μέρος με τον οριζόμενο από τον νόμο τρόπο, ο Αρειος Πάγος εξετάζει αυτεπαγγέλτως ποιος επισπεύδει τη συζήτηση. Αν την επισπεύδει ο απολειπόμενος διάδικος, η υπόθεση συζητείται σαν να ήσαν παρόντες οι διάδικοι. Αν όμως την επισπεύδει ο αντίδικός του, τότε ερευνάται αν ο απολειπόμενος ή ο μη παριστάμενος με τον τρόπο τον οποίον ορίζει ο νόμος διάδικος κλητεύθηκε νομίμως και εμπροθέσμως και σε καταφατική περίπτωση προχωρεί στην συζήτηση παρά την απουσία του κλητευθέντος. Περαιτέρω, από τις διατάξεις των άρθρων 143 παρ. 3, 104 και 96 παρ.1 ΚΠολΔ προκύπτει, ότι η επίδοση της κλήσης για τη συζήτηση της αίτησης αναίρεσης μπορεί να γίνει εγκύρως και στον δικηγόρο που υπογράφει την αίτηση, ως πληρεξούσιος του αναιρεσειόντος και ο οποίος τεκμαίρεται ότι τυγχάνει αντίκλητός του για την υπόθεση για την οποία υπέγραψε το σχετικό δικόγραφο και έχει, ως εκ τούτου, την κατά το άρθρο 142 του ίδιου Κώδικα εξουσία να παραλαμβάνει δηλαδή τα προς τον διάδικο που τον διόρισε απευθυνόμενα και αφορώντα στην υπόθεση

δικόγραφο. Στην προκείμενη περίπτωση, από την . . ./12-10-2012 έκθεση επίδοσης του δικαστικού επιμελητή στο Πρωτοδικείο Ξάνθης . . . , την οποία προσκομίζει ο επισπεύδων τη συζήτηση της υπόθεσης αναιρεσιβλήτος, προκύπτει ότι ακριβές αντίγραφο της από 20-7-2012 κλήσεως του αναιρεσιβλήτου, μαζί με την κάτω από αυτή από 18-9-2012 πράξη του Προεδρεύοντος του Γ` Πολιτικού Τμήματος του Αρείου Πάγου, διά της οποίας - μετά την, με την υπ` αριθμ. 969/2010 απόφαση του Τρίτου Τμήματος του Αρείου Πάγου, κήρυξη ως απαραδέκτου της συζητήσεως κατά την αρχικώς ορισθείσα δικάσιμο της 17-2-2010-ορίσθηκε δικάσιμος για την συζήτηση της ένδικης αιτήσεως αναίρεσης η στην αρχή της παρούσας αποφάσεως μνημονευομένη δικάσιμος (της 17-4-2013), και κλήση προς τους αναιρεσειόντες, για να παραστούν κατά τη συζήτησή της κατά την ως άνω τελευταία δικάσιμο, επιδόθηκε νόμιμα και εμπρόθεσμα στον πληρεξούσιο δικηγόρο των αναιρεσειόντων Αντώνιο Παυλίδη, ο οποίος είχε υπογράψει το ένδικο μέσο της αναίρεσης ως πληρεξούσιος, και συνακόλουθα επιδόθηκε σ' αυτόν και για την τέταρτη των αναιρεσειόντων Ρ. Γ. Όμως η τέταρτη αυτή αναιρεσειούσα δεν εμφανίστηκαν κατά την πιο πάνω δικάσιμο, κατά την οποία η υπόθεση εκφωνήθηκε στη σειρά της από το οικείο πινάκιο, ούτε εκπροσωπήθηκε με δήλωση πληρεξούσιου δικηγόρου της, κατά τα άρθρα 242 παρ. 2 και 573 παρ. 1 ΚΠολΔ. Επομένως, πρέπει να προχωρήσει η συζήτηση παρά την απουσία της (άρθρο 576 παρ. 2 εδάφ. α' και γ' ίδιου Κώδικα). Επειδή, κατά τη διάταξη του άρθρου 10 του ν. 2345/1920, που διατηρήθηκε σε ισχύ και μετά την εισαγωγή του ΚΠολΔ, σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 1 του Εισ.Ν. ΚΠολΔ, η οποία επανέλαβε τροποποιημένη τη διάταξη του άρθρου 11 παρ. 9 της Συνθήκης των Αθηνών (1-11-1913) μεταξύ Ελλάδος και Τουρκίας, που κυρώθηκε με το ν. ΔΣΠΓ/1913, ο Μουφτής ασκεί δικαιοδοσία μεταξύ Μουσουλμάνων επί γάμων, διατροφών, επιτροπειών, κηδεμονιών, χειραφεσίας ανηλίκων, ισλαμικών διαθηκών και της εξ' αδιαθέτου διαδοχής, εφόσον διέπονται υπό του ιερού Μουσουλμανικού νόμου. Επίσης με το άρθρο 4 του ν. 147/1914 ορίσθηκε, εκτός άλλων, ότι "τα των συγγενικών δεσμών των Ισραηλιτών και Μουσουλμάνων, διέπονται υπό του ιερού αυτών νόμου και κρίνονται υπ' αυτών." Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι επιδιώχθηκε από το νομοθέτη όπως οι κληρονομικές σχέσεις των εις την Ελλάδα Μουσουλμάνων Ελλήνων υπηκόων, ως προς τα καθαρής ιδιοκτησίας κτήματα αυτών (μούλκια), διέπονται από τον ιερό Μουσουλμανικό νόμο. Με τις διατάξεις των άρθρων 14 παρ. 1 της συνθήκης των Σεβρών του 1920, που κυρώθηκε με το ν.δ. της 29-Σεπτ/30 Οκτωβ.1923 και 42, 45 της συνθήκης της Λωζάνης του 1923, που κυρώθηκε με το ν.δ. της 25 Αυγούστου 1923, εξασφαλίσθηκε η εφαρμογή των μουσουλμανικών εθίμων και του ιερού Μουσουλμανικού νόμου στους Μουσουλμάνους το θρήσκευμα Έλληνες υπηκόους. Το καθεστώς αυτό δεν ανέτρεψε ο Αστικός Κώδικας, που με το άρθρο 6 του ΕισΝΑΚ, δεν κατάργησε το ανωτέρω άρθρο 4 του ν. 147/1914 όσον αφορά τους Μουσουλμάνους, ενώ αντίθετα κατάργησε τούτο ως προς τους Έλληνες

Ισραηλίτες, αλλά ούτε και το ν. 2345/1920 περί δικαιοδοσίας των Μουφτήδων. Επομένως και μετά την εισαγωγή του ΑΚ, εφόσον δεν καταργήθηκαν οι ν. 147/1914 και 2345/1920, οι κληρονομικές σχέσεις των Μουσουλμάνων το θρήσκευμα Ελλήνων υπηκόων εξακολουθούν να ρυθμίζονται ως προς τα κτήματα καθαρής ιδιοκτησίας από τον ιερό Μουσουλμανικό νόμο (Ολ. ΑΠ 322/1960). Και ναι μεν μεταγενεστέρως με το άρθρο 9 του ν. 1920/1991, με τον οποίο κυρώθηκε η από 24-12-1990 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου “περί Μουσουλμάνων θρησκευτικών λειτουργιών” καταργήθηκε τελικά ο παραπάνω ν. 2345/1920, όμως με το άρθρο 5 παρ.2 αυτού επαναλήφθηκε πανομοιότυπη η διάταξη του άρθρου 10 του καταργηθέντος ν. 2345/1920 και συνεπώς και μετά το ν. 1920/1991 οι κληρονομικές σχέσεις των Μουσουλμάνων το θρήσκευμα Ελλήνων υπηκόων εξακολουθούν να ρυθμίζονται, ως προς τα καθαρής ιδιοκτησίας ακίνητα, από το ιερό μουσουλμανικό δίκαιο (ΑΠ 1097/2007, ΑΠ 1041/2000). Περαιτέρω, βάση του κληρονομικού δικαίου κατά το ιερό μουσουλμανικό δίκαιο είναι ο θεσμός της εξ αδιαθέτου διαδοχής, η δε διαθήκη δεν έχει τη θέση που κατέχει στο ρωμαϊκό και στα βασισμένα σ’ αυτό σύγχρονα δίκαια. Εφόσον υπάρχουν συγγενείς, η διαθήκη δεν αποτελεί λόγο επαγωγής της κληρονομιάς. Απλά συμπληρώνει την εξ αδιαθέτου διαδοχή, διότι “ό,τι διά στόματος του Προφήτου ωρίσθη δεν δύνανται οι πιστοί δι’ αντιθέτου διατάξεως να μεταβάλλουν. Εξαιρετικά όμως, με βάση άλλη διάταξη του Κορανίου που προτρέπει τους πιστούς σε αγαθοεργίες, οι μουσουλμάνοι, κινούμενοι από πνεύμα αγαθοεργίας, μπορούν να διαθέσουν με διαθήκη υπέρ τρίτων μέχρι το 1/3 της κληρονομιάς τους. Συνεπώς, η διαθήκη των μουσουλμάνων είναι είδος απλής κληροδοσίας υπέρ τρίτου που δεν έχει την ιδιότητα κληρονόμου ή υπέρ ευαγών και φιλανθρωπικών σκοπών. Με το θάνατο του κληρονομούμενου οι εξ αδιαθέτου κληρονόμοι υπεισέρχονται αυτοδικαίως στην κυριότητα των κληρονομιών ο καθένας κατά το ιδανικό του μέρος και επομένως ως κύριοι μπορούν να παραιτηθούν από το δικαίωμα αυτό, εγκρίνοντας τη διαθήκη για το υπέρ το 1/3 ποσοστό. Αν αυτοί δεν εγκρίνουν, τότε η διαθήκη είναι άκυρη για το επί πλέον και αν αυτό καταλείπεται υπέρ κάποιου συγκληρονόμου, τότε εφόσον υπερβαίνει τη νόμιμη μοίρα δεν περιέρχεται στον τιμώμενο, αλλά στους κληρονόμους και ο τιμώμενος περιορίζεται στη νόμιμη μοίρα του, όπως την όρισε ο Προφήτης, εκμηδενίζοντας έτσι τη βούληση του διαθέτη όσον αφορά τους νόμιμους κληρονόμους. Περαιτέρω, ο από τη διάταξη του άρθρου 559 αριθ. 8 παρ. β’ ΚΠολΔ λόγος αναιρέσεως ιδρύεται όταν το δικαστήριο, παρά το νόμο, έλαβε υπόψη πράγματα που δεν προτάθηκαν ή δεν έλαβε υπόψη πράγματα που προτάθηκαν και έχουν ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης. Ως πράγματα κατά την έννοια της διάταξης αυτής νοούνται οι πραγματικοί ισχυρισμοί που έχουν αυτοτελή ύπαρξη και τείνουν στη θεμελίωση, παρακάλυψη ή κατάλυση ουσιαστικού ή δικονομικού δικαιώματος, το οποίο ασκήθηκε, είτε ως επιθετικό (βάση αγωγής, ανταγωγής) είτε ως αμυντικό (ένσταση, αντένσταση) μέσο, αλλά όχι και οι

ισχυρισμοί που αποτελούν άρνηση της αγωγής, ένστασης ή αντένστασης, ή επιχειρήματα, νομικά ή πραγματικά, τα οποία αντλούνται από το νόμο ή από την εκτίμηση των αποδείξεων. Δεν στοιχειοθετείται, όμως, ο λόγος αυτός αναίρεσης αν το δικαστήριο έλαβε υπόψη τον ισχυρισμό που προτάθηκε και τον απέρριψε για οποιοδήποτε λόγο, τυπικό ή ουσιαστικό, έστω και αν η απόρριψή του δεν είναι ρητή, αλλά συνάγεται από το περιεχόμενο της απόφασης (Ολ. ΑΠ 11/1996). Στην προκείμενη περίπτωση, οι αναιρεσιόντες με τον πρώτο λόγο της αναίρεσης προσάπτουν στην προσβαλλόμενη απόφαση την από την ως άνω διάταξη πλημμέλεια ότι το Εφετείο παρά το νόμο δεν έλαβε υπόψη τον αγωγικό ισχυρισμό ότι έγιναν συγκύριοι του επίδικου αστικού ακινήτου καθαρής ιδιοκτησίας (μουλκ) ο καθένας κατά τα αναφερόμενα ιδανικά μερίδια με παράγωγο τρόπο, ως εξ αδιαθέτου κληρονόμοι (κληρονομική διαδοχή κατά το ιερό μουσουλμανικό δίκαιο-Φεραϊζ) και αποδοχή της κληρονομίας που μεταγράφηκε νόμιμα. Εξάλλου, το Εφετείο με την προσβαλλόμενη απόφασή του, αναφορικά με την ένδικη από 24-10-1997 διεκδικητική ακινήτου αγωγή, με την οποία ισχυρίστηκαν οι ενάγοντες ότι είναι Έλληνες υπήκοοι μουσουλμάνοι και με παράγωγο τρόπο (κληρονομική διαδοχή κατά τον ιερό μουσουλμανικό νόμο και αποδοχή της κληρονομίας με δημόσιο έγγραφο που μεταγράφηκε) έγιναν συγκύριοι ενός αστικού ακινήτου καθαρής ιδιοκτησίας (μουλκ) στη ..., ο καθένας κατά τα αναφερόμενα ιδανικά μερίδια, και ότι ο εναγόμενος, αμφισβητώντας την κυριότητά τους σ' αυτό, το κατέλαβε και το νέμεται και κατά τα ποσοστά της συγκυριότητάς τους, καθώς και αναφορικά με την ένσταση του εναγομένου περί εγκρίσεως της αναφερόμενης διαθήκης που αποκλείει την εφαρμογή του ιερού μουσουλμανικού δικαίου για την ένδικη κληρονομική διαδοχή, δέχτηκε, κατά την ανέλεγκτη περί πραγμάτων κρίση του, τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: "Ο Α. Μ. Ο. του Μ., κάτοικος όσο ζούσε ..., μουσουλμάνος έλληνας υπήκοος, απεβίωσε στις 5-12-1985. Μοναδικοί του πλησιέστεροι συγγενείς και εξ αδιαθέτου κληρονόμοι του ήταν η σύζυγός του Χ. και τα επτά τέκνα του: οι γιοι του Μ. (πρώτος ενάγων), Ι. (εναγόμενος), Ρ. (σύζυγος της τρίτης ενάγουσας και πατέρας των τέταρτου, πέμπτης και έκτης των εναγόντων) Ν. και Ρ. και οι κόρες του Α. (δεύτερη ενάγουσα) και Μ. Άφησε την .../1993 δημόσια διαθήκη του συμβολαιογράφου ..... που δημοσιεύτηκε με τα 4/1984 πρακτικά του μονομελούς πρωτοδικείου Ξάνθης. Με τη διαθήκη αυτή όρισε κληρονόμο στο επίδικο τον εναγόμενο. Το επίδικο είναι τμήμα αστικού ακινήτου, καθαρής δηλαδή ιδιοκτησίας (μουλκ) κατά το ιερό μουσουλμανικό δίκαιο (φεραϊζ), μέρος άλλου μεγαλύτερου που ανήκε στον κληρονομούμενο. Έχει έκταση (το επίδικο τμήμα) κατά τη διαθήκη 1.000 τ.μ. αλλά κατά νεότερη και ακριβέστερη μέτρηση 1.317,776 τ.μ. Βρίσκεται στη ... και πάνω σ' αυτό είναι κτισμένη μία οικία με στάβλο. Οι ενάγοντες, επικαλούμενοι την κατά το ιερό μουσουλμανικό δίκαιο (στο οποίο ως Έλληνες μουσουλμάνοι της Θράκης υπόκεινται ως προς τις κληρονομικές τους σχέσεις) ακυρότητα της διαθήκης, θεωρούν ότι υπεισήλθαν αυτοδίκαια στην κυριότητα του

κληρονομιού αυτού ακινήτου γιατί είναι οι εξ'αδιαθέτου κληρονόμοι του κληρονομούμενου ο καθένας κατά τα αναφερόμενα στην αγωγή ιδανικά μερίδια. Ο εναγόμενος κατέχει το επίδικο ακίνητο επικαλούμενος κληρονομικό δικαίωμα από την προαναφερόμενη διαθήκη. Αποδέχθηκε την κληρονομιά με την .../1987 δήλωση αποδοχής ενώπιον της συμβολαιογράφου Ξάνθης ..... που μεταγράφηκε νόμιμα στα βιβλία μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Ξάνθης στον τόμο ... και στον αριθμό. Και ναι μεν η ανωτέρω διαθήκη ήταν άκυρη, πλην όμως όλοι οι εξ'αδιαθέτου κληρονόμοι του διαθέτη με φανερές πράξεις την ενέκριναν και την αποδέχθηκαν, κατά τη βάσιμη περί τούτου ένσταση του εναγομένου, και συνεπώς κατέστη με την έγκριση αυτή ισχυρή, ο δε εναγόμενος κύριος του επίδικου. Πιο συγκεκριμένα, η έγκριση της διαθήκης από τους εξ'αδιαθέτου κληρονόμους του κληρονομούμενου έγινε με τις εξής πράξεις τους: Οπως προαναφέρθηκε, το επίδικο δεν ήταν αυτοτελές οικόπεδο, αλλά τμήμα άλλου μεγαλύτερης εκτάσεως 6.000 τ.μ. Με την προαναφερόμενη διαθήκη του ο κληρονομούμενος το διένειμε σε τμήματα, τα οποία άφησε διαιρετά σε τρεις από τους εξ'αδιαθέτου κληρονόμους του. Στον εναγόμενο άφησε το επίδικο τμήμα (βορειοανατολικό). Στην πέμπτη ενάγουσα (Α. Ν.) το βορειοδυτικό τμήμα 1.000 τ.μ. με τα κτίσματά του. Στον ενάγοντα (Γ. Ρ. Ο) το νότιο τμήμα τ.μ. με τα κτίσματά του. Ο τελευταίος, επειδή στο καταληφθέν σ' αυτόν διαιρετό τμήμα διέμενε και ο εναγόμενος, άσκησε εναντίον του την από 14-12-1994 διεκδικητική αγωγή ενώπιον του μονομελούς πρωτοδικείου Ξάνθης και ζήτησε την απόδοσή του θεμελιώνοντας την κυριότητά του ακριβώς πάνω στο κληρονομικό δικαίωμα που αντλούσε (όχι από το ιερό μουσουλμανικό δίκαιο κατά το σύστημα της εξ'αδιαθέτου διαδοχής αλλά) από την ανωτέρω διαθήκη που στην παρούσα δίκη προσβάλλει ως άκυρη. Η αγωγή του έγινε δεκτή με αυτήν ακριβώς τη βάση δυνάμει της 115/1995 αμετάκλητης αποφάσεως του μονομελούς πρωτοδικείου Ξάνθης. Με την απόφαση αυτή αναγνωρίστηκε κύριος του διαιρετού τμήματος που του άφησε ο κληρονομούμενος με τη διαθήκη. Αλλωστε το εκ διαθήκης κληρονομικό δικαίωμα του είχε αποδεχθεί και με την .../1994 δήλωση ενώπιον του συμβολαιογράφου Ξάνθης ..... που μεταγράφηκε νόμιμα στα βιβλία μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Ξάνθης στον τόμο ..... και στον αριθμό .... Σε όλα ανωτέρω έγγραφα (διαδικαστικά και δικαιοπρακτικά) περιγράφοντας και οριοθετώντας το διαιρετό τμήμα που του καταλείφθηκε με τη διαθήκη αναφέρει ότι πλην άλλων συνορεύει και με το επίδικο διαιρετό τμήμα, του οποίου θεωρεί κύριο τον εναγόμενο. Με όμοιο τρόπο δήλωσε το διαιρετό του τμήμα και στο Εθνικό Κτηματολόγιο. Οι ανωτέρω ενέργειές του συνιστούν σαφή έγκριση του συνολικού περιεχομένου της διαθήκης, αφού απ' αυτήν αντλεί και ασκεί κληρονομικά δικαιώματα. Επίσης, η πέμπτη ενάγουσα (Α. Ν.) ενέκρινε τη διαθήκη και αποδέχθηκε το διαιρετό τμήμα που της καταλείφθηκε με την .../1990 δήλωση ενώπιον του συμβολαιογράφου Ξάνθης ... .. που μεταγράφηκε νόμιμα στα βιβλία μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Ξάνθης στον τόμο ... και

στον αριθμό .... Με όμοιο τρόπο δήλωσε το διαιρετό του τμήμα και στο Εθνικό Κτηματολόγιο. Σε όλα τα ανωτέρω έγγραφα περιγράφοντας και οριοθετώντας το διαιρετό τμήμα που της καταλείφθηκε με τη διαθήκη αναφέρει ότι πλην άλλων συνορεύει και με το επίδικο διαιρετό τμήμα, του οποίου θεωρεί κύριο τον εναγόμενο. Οι ανωτέρω ενέργειές της συνιστούν σαφή έγκριση του συνολικού περιεχομένου της διαθήκης, αφού απ' αυτήν αντλεί και ασκεί κληρονομικά δικαιώματα. Οι υπόλοιποι εξ' αδιαθέτου κληρονόμοι του κληρονομούμενου που προαναφέρθηκαν ενέκριναν και αυτοί το κύρος της διαθήκης στο σύνολό της (μερική άλλωστε έγκριση δεν νοείται) διότι με δηλώσεις τους εξωτερίκευσαν τη βούλησή τους ότι θεωρούν την προς τους ομοδίκους τους Γ. Ρ. Ο. και Α. Ν. κατάλειψη των ανωτέρω διαιρετών τμημάτων ως ισχυρή και έγκυρη. Τέτοια άλλωστε δήλωση που υποδηλώνει την έγκριση του περιεχομένου της διαθήκης προκύπτει για τους λοιπούς ενάγοντες από τα εξής στοιχεία: Οι 1η, 2η, 3η και 4η από τους ενάγοντες στην από 24-1-2000 έκθεση τους περί περιγραφής του επίδικου ακινήτου που μεταγράφηκε νόμιμα στα βιβλία μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Ξάνθης στον τόμο ... και στον αριθμό ... περιγράφοντας και οριοθετώντας το επίδικο διαιρετό τμήμα αναφέρουν ότι πλην άλλων συνορεύει και με τα διαιρετά τμήματα που καταλείφθηκαν με τη διαθήκη στους ανωτέρω ομοδίκους τους (7^ο και 5η), τους οποίους θεωρούν έτσι κυρίουσ αυτών αποδεχόμενοι εμμέσως την εγκυρότητα της δια της διαθήκης προς αυτούς καταλείψεως των αντίστοιχων τμημάτων. Τα ίδια ακριβώς αναφέρουν και οι 6η, 7ος, 8η και 9η από τους ενάγοντες στην από 13-10-1997 έκθεσή τους περί περιγραφής του επίδικου ακινήτου που μεταγράφηκε νόμιμα στα βιβλία μεταγραφών, του Υποθηκοφυλακείου Ξάνθης στον τόμο ... και στον αριθμό .... Ομοίως και οι δικαιοπάροχοι όλων των ανωτέρω, καθώς και η 5η ενάγουσα στις από 13-10-1997 εκθέσεις τους περί περιγραφής του επίδικου ακινήτου που μεταγράφηκαν νόμιμα στα βιβλία μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Ξάνθης στον τόμο ... και στον αριθμούς ... και ... αντίστοιχα. Το ίδιο στοιχείο περιέχεται και στην περιγραφή του επίδικου που υπάρχει στην υπό κρίση αγωγή. Οι ανωτέρω ενέργειές τους συνιστούν σαφή έγκριση του συνολικού περιεχομένου της διαθήκης, αφού απ' αυτήν αντλούν και ασκούν κληρονομικά δικαιώματα οι προαναφερόμενοι ομόδικοί τους, τα οποία όλοι αποδέχονται ως ισχυρά". Έτσι από την προσβαλλόμενη απόφαση, όπως το περιεχόμενό της αναλυτικά ανωτέρω εκτέθηκε, προκύπτει ότι το Εφετείο έλαβε υπόψη τον ως άνω αγωγικό ισχυρισμό των αναιρεσειόντων και τον απέρριψε ως κατ' ουσίαν αβάσιμο. Επομένως, ο λόγος αυτός αναίρεσης είναι αβάσιμος. Ο ίδιος λόγος αναίρεσης κατά το μέρος που με αυτόν προσβάλλεται η ανέλεγκτη περί πραγμάτων κρίση του δικαστηρίου της ουσίας, καθώς και ότι το Εφετείο δεν έλαβε υπόψη τους ισχυρισμούς τους ότι ο εναγόμενος ενέκρινε μόνο το κύρος της διαθήκης όσον αφορά την επαχθείσα σ' αυτόν εκ διαθήκης κληρονομία και δεν ενέκρινε την διαθήκη όσον αφορά τους λοιπούς τετιμημένους εκ διαθήκης κληρονόμους, είναι απαράδεκτος, διότι δεν

πρόκειται για ισχυρισμούς που έχουν αυτοτελή ύπαρξη, αλλά ισχυρισμούς που αποτελούν άρνηση της ένστασης του εναγόμενου περί εγκρίσεως της διαθήκης που αποκλείει την εφαρμογή του ιερού μουσουλμανικού δικαίου για την ένδικη κληρονομική διαδοχή ή επιχειρήματα, νομικά ή πραγματικά, τα οποία αντλούνται από το νόμο ή από την εκτίμηση των αποδείξεων.

Επειδή, κατά το άρθρο 559 αριθ. 11 περ. γ' ΚΠολΔ αναίρεση επιτρέπεται αν το δικαστήριο δεν έλαβε υπόψη αποδεικτικά μέσα που οι διάδικοι επικαλέστηκαν και προσκόμισαν. Κατά την έννοια της διάταξης αυτής, για την ίδρυση του λόγου αναίρεσης αρκεί και μόνη η ύπαρξη αμφιβολιών για το αν πράγματι λήφθηκαν υπόψη από το δικαστήριο της ουσίας τα αποδεικτικά μέσα που προσκομίστηκαν από τους διαδίκους με επίκληση, τα οποία έχει το δικαστήριο υποχρέωση να λαμβάνει υπόψη του σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων .., 338, 339, 340 και 346 ΚΠολΔ (ΑΠ 643/2001). Εξάλλου, δεν θεμελιώνει λόγο αναίρεσης η παράλειψη του δικαστηρίου της ουσίας να μνημονεύσει στην απόφασή του ποια αποδεικτικά μέσα χρησιμοποιήθηκαν για άμεση και ποια για έμμεση απόδειξη ή να καθορίσει τη βαρύτητα που αποδόθηκε στο καθένα από αυτά ή τη σχέση και επιρροή εκάστου στα προς απόδειξη θέματα, από δε την αναφορά στην απόφαση μερικών από τα προσκομιζόμενα έγγραφα, γιατί έχουν ιδιαίτερη σημασία, δεν συνάγεται αναγκαστικά ότι δεν εκτιμήθηκαν και τα μη αναφερόμενα. Στην προκειμένη περίπτωση, με τον δεύτερο λόγο της αναίρεσης προβάλλεται κατά της προσβαλλόμενης απόφασης αιτίαση από τον αριθ. 11 περ. γ' άρθρου 559 ΚΠολΔ ότι το Εφετείο δεν έλαβε υπόψη τα ακόλουθα αποδεικτικά μέσα, τα οποία προσκόμισαν οι αναιρεσειόντες με επίκληση προς απόδειξη του αγωγικού τους ισχυρισμού ότι έγιναν συγκύριοι του επίδικου αστικού ακινήτου καθαρής ιδιοκτησίας (μουλκ) ο καθένας κατά τα αναφερόμενα ιδανικά μερίδια με παράγωγο τρόπο, ως εξ' αδιαθέτου κληρονόμοι (κληρονομική διαδοχή κατά το ιερό μουσουλμανικό δίκαιο-Φεραϊζ) και αποδοχή της κληρονομίας που μεταγράφηκε νόμιμα και δη 1) τρεις διεκδικητικές αγωγές ακινήτων ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Ξάνθης στρεφόμενες οι μεν δύο κατά των τρίτης και τέταρτου των εναγόντων και ή άλλη κατά του αδελφού τους Ν. Α. Ο., καθώς και τις πρωτοβάθμιες και δευτεροβάθμιες αποφάσεις επί των αγωγών αυτών, 2) την από 14-12-1994 αγωγή του τέταρτου των εναγόντων κατά του εναγομένου και την επ' αυτής εκδοθείσα 115/1995 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Ξάνθης. Από την υπάρχουσα, όμως, στην προσβαλλόμενη απόφαση ρητή διαβεβαίωση, κατά την οποία το δικαστήριο έλαβε υπόψη "και όλα τα έγγραφα που οι διάδικοι επικαλούνται και προσκομίζουν" και από όλο το πιο πάνω περιεχόμενο της απόφασης αυτής, καθίσταται αδιστάκτως βέβαιο ότι το Εφετείο έλαβε υπόψη για τη διαμόρφωση του αποδεικτικού του πορίσματος και συνεκτίμησε με τα λοιπά αποδεικτικά μέσα και τα παραπάνω έγγραφα, ενώ έκανε ειδική μνεία ότι έλαβε υπόψη την πιο πάνω από 14-12-1994 αγωγή και την επ' αυτής εκδοθείσα 115/1995

απόφαση. Επομένως, ο λόγος αυτός αναίρεσης είναι αβάσιμος.

Επειδή, από το άρθρο 559 αριθ. 17 ΚΠολΔ λόγος αναίρεσης ιδρύεται όταν η ίδια η απόφαση περιέχει αντιφατικές διατάξεις, έτσι ώστε να καθίσταται αδύνατη η εκτέλεσή της ή να εμφανίζεται αβεβαιότητα ως προς την διάπλαση ή διάγνωση που έλαβε χώρα και να εμποδίζεται η παραγωγή και η ενέργεια του δεδικοσμένου. Αντίθετα δεν ιδρύεται ο λόγος αυτός, όταν η αντίφαση βρίσκεται στις μη επέχουσες θέση διατακτικού αιτιολογίες (Ολ. ΑΠ 13/1995, ΑΠ 336/2004). Στην προκείμενη περίπτωση με τον τρίτο, κατά το πρώτο μέρος του, λόγο αναίρεσης προβάλλεται η αιτίαση ότι το Εφετείο υπέπεσε στην πλημμέλεια που προβλέπεται από την παραπάνω διάταξη, με το να δεχτεί στο αιτιολογικό της, ότι “ναι μεν η ανωτέρω διαθήκη ήταν άκυρη, πλην όμως όλοι οι κληρονόμοι του διαθέτη με φανερές πράξεις την ενέκριναν και την αποδέχθηκαν, κατά τη βάσιμη περί τούτου ένσταση του εναγομένου”. Από την προσβαλλόμενη, όμως, απόφαση προκύπτει ότι το διατακτικό της δεν περιέχει αντιφατικές διατάξεις που να καθιστούν αδύνατη την εκτέλεσή της. Επομένως, ο λόγος αυτός είναι αβάσιμος.

Επειδή, ο από το άρθρο 559 αριθ. 20 ΚΠολΔ λόγος αναίρεσης για παραμόρφωση του περιεχομένου εγγράφου συνίσταται στο διαγνωστικό λάθος της αποδόσεως από το δικαστήριο σε αποδεικτικό, με την έννοια των άρθρων 339 και 432 ΚΠολΔ, έγγραφο, περιεχομένου καταδήλως διαφορετικού από το αληθινό, εξαιτίας του οποίου καταλήγει σε πόρισμα επιζήμιο για τον αναιρεσιόντα. Δεν περιλαμβάνει όμως και την περίπτωση που το δικαστήριο, από την εκτίμηση και αξιολόγηση του αληθινού περιεχομένου του εγγράφου, έστω και εσφαλμένως, καταλήγει σε συμπέρασμα αντίθετο από εκείνο που θεωρεί ως ορθό ο αναιρεσιών, γιατί τότε πρόκειται για αιτίαση σχετική με την εκτίμηση πραγμάτων, η οποία δεν ελέγχεται από τον Αρειο Πάγο (Ολ. ΑΠ 1/1999, ΑΠ 194/2005).

Εξάλλου, για να θεμελιωθεί ο προαναφερόμενος λόγος αναίρεσης θα πρέπει το Δικαστήριο της ουσίας να έχει στηρίξει το αποδεικτικό του πόρισμα αποκλειστικά ή κατά κύριο λόγο στο έγγραφο, το περιεχόμενο του οποίου φέρεται ότι παραμορφώθηκε, όχι δε όταν το έχει απλώς συνεκτιμήσει μαζί με άλλα αποδεικτικά μέσα, χωρίς να εξαιρεί το έγγραφο αναφορικά με το πόρισμα στο οποίο κατέληξε για την ύπαρξη ή μη αποδεικτικού γεγονότος (ΑΠ 2/2009, ΑΠ 442/1993). Στην προκείμενη περίπτωση με τον τρίτο, κατά το δεύτερο μέρος του, λόγο της αναίρεσης προσάπτεται στην προσβαλλόμενη απόφαση η από την ως άνω διάταξη πλημμέλεια της παραμόρφωσης του περιεχομένου των αναφερόμενων ανωτέρω τριών αγωγών του εναγομένου και της από 14-12-1994 αγωγής του τέταρτου των εναγόντων, καθώς και των εκδοθεισών επ' αυτών αποφάσεων. Ο λόγος αυτός είναι απορριπτέος προεχόντως ως απαράδεκτος, διότι από την προσβαλλόμενη απόφαση προκύπτει ότι η παραδοχή του Εφετείου, ότι ναι

μεν η ανωτέρω διαθήκη ήταν άκυρη, πλην όμως όλοι οι κληρονόμοι του διαθέτη με φανερές πράξεις την ενέκριναν και την αποδέχθηκαν, δεν οφείλεται σε διαγνωστικό λάθος, αλλά αποτελεί εκτίμηση του περιεχομένου των ανωτέρω εγγράφων, που συνεκτιμήθηκαν μαζί με τα υπόλοιπα αναφερόμενα αποδεικτικά μέσα, η οποία, όμως, κατά τα προεκτιθέμενα, δεν ιδρύει τον παρόντα λόγο αναιρέσεως. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, πρέπει να απορριφθεί η αίτηση αναίρεσης και να καταδικαστούν οι αναιρεσείοντες, λόγω της ήττας τους, στα δικαστικά έξοδα του αναιρεσιβλήτου (άρθρα 176 και 183 ΚΠολΔ).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει την από 12-10-2006 αίτηση των 1) Μ. χήρας Μ. Σ. κ.λ.π. για αναίρεση της 411/2006 αποφάσεως του Εφετείου Θράκης.

Καταδικάζει τους αναιρεσείοντες στα δικαστικά έξοδα του αναιρεσιβλήτου, τα οποία ορίζει στο ποσό των δύο χιλιάδων επτακοσίων (2.700) ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε, στην Αθήνα, στις 19 Ιουνίου 2013.

Δημοσιεύθηκε, σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του, στις 15 Ιουλίου 2013.

Ο ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

P.K.